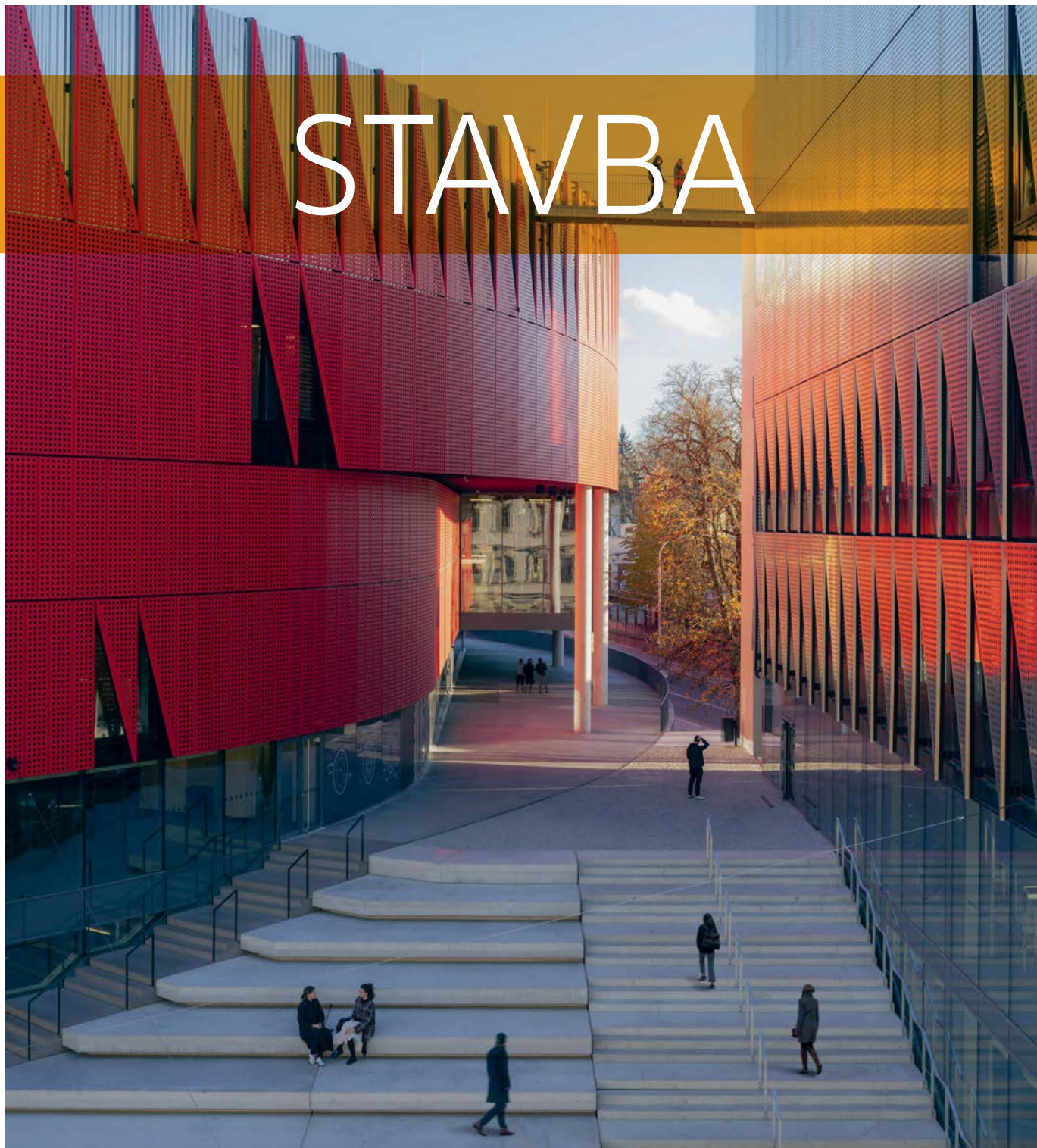

STAVBA

Sportovní haly

Proč v krajích vznikají moderní multifunkční haly s mezinárodním přesahem?

Na zteč

Ateliér Chybik + Kristof chce v Londýně poměřit síly s věhlasnými britskými studií. Začal v Jihlavě.

Stomilionový byt

Za dveřmi bytu v nejdražší ulici Česka najdete střídmost, ušlechtilé materiály a ryzí řemeslo.

SILNÁ JAKO BÝK
STŘECHA • FASÁDA • SOLÁR

80
LET
KVALITY

v Rakousku
již od roku 1946

Z BOUŘE JE BOUŘIČKA

SÍLA ZKROTÍ KAŽDÝ NEČAS!

HLINÍKOVÁ STŘECHA SE ZÁRUKOU 40 LET

VYROBENO PRO GENERACE

Inovativní a maximálně robustní střechy PREFA poskytují na dlouhá desetiletí ochranu před každým počasím a přesvědčí vás svou elegancí a dlouhou životností. Jsou vyrobeny z legovaného hliníku, lehké, odolné vůči korozi a optimální při rekonstrukcích. Navzdory své nízké hmotnosti ve srovnání s běžnými střechami nabízejí maximální stabilitu a 40letou záruku na materiál a barvu. Vsaďte na střechu, která v sobě spojuje kvalitu, funkčnost a nadčasový design – na několik generací!

V týdnu **od 26. do 30. 5. pořádáme** v sídle naší firmy **týden otevřených dveří** k 80. výročí. Přijďte se podívat, jak to u nás chodí a jak se pracuje s našimi produkty. Více informací najdete na cz.prefa.com nebo použijte QR kód, který Vás nasměruje na program akce.

WWW.PREFA.COM

AKUMULÁTOROVÁ SÍLA, KTEROU POTŘEBUJEŠ.

KVALITA, KTEROU MILUJEŠ.

18V INSPIROVÁNO ŘEMESLEM.

TABLESS
TBX

FESTOOL

Akumulátorová přímočará pila PSC-E 18

S hmotností pouze 2,3 kg včetně akumulátoru a štíhlou, ergonomickou konstrukcí je malá akumulátorová přímočará pila určená především na pravoúhlé, rovné řezy s tloušťkou materiálu až 40 mm.

OBSAH

Téma

8-11

Více než 20 let staré pražské O2 areně vyrůstá konkurence. Koncem roku se v Brně otevře T-Arena a moderní multifunkční haly s mezinárodním přesahem se připravují i v dalších krajských městech.

Rozhovor

12-17

Architekt Ondřej Chybík o tom, proč musí být výškové domy přínosné pro své okolí a jak chce jeho ateliér Chybík + Kristof v Londýně poměřit síly s věhlasnými britskými studií.

Infografika

18-19

Na druhý život čeká v Česku přes šest tisíc nemovitostí. Průměrně se rokládají na 2,6 hektaru. Nejvíce jich je v Moravskoslezském kraji.

Brownfieldy

20-27

V Třinci na místě bývalé hokejové haly vyroste do dvou let moderní výzkumné centrum na cirkulární využití odpadů. Jde o projekt, jaký v Česku běžně nevzniká. Unikátní je už sama stavba.

Rozhovor

30-35

Trenčín dostal na rok šanci oživit zájem svých obyvatel o kulturu města. Architektka Hana Laššová popisuje, jak se město proměňuje a jakou roli v tom hrají revitalizace velkých areálů i komunitní akce v ulicích.

Sečení trávy
chytře a bez
starostí

Mammotion LUBA 3 AWD

Robotická sekačka **bez obvodového drátu.**

Unikátní Tri-Fusion systém navigace

360°Lidar + AI Vision + NetRTK

- Rychlé zprovoznění bez instalace obvodového drátu
- Snadné a rychlé ovládání pomocí aplikace v českém jazyce
- Zvládne svah se sklonem až 80% (38.6°)
- Pohon všech kol AWD
- Šířka sečení 400 mm (dva žací kotouče)
- Poseče plochu až 5000 m²

MAMMOTION

Dovozce: BLAKAR trading s.r.o.
Azalková 1272, 252 42 Horní Jirčany
tel.: 774 377 458

www.lubasekacky.cz

Dotace

36-41

Nová vláda loni v listopadu oblíbený dotační program Nová zelená úsporám stopla, v březnu ho představila v nové podobě. Jak bude podpora nově vypadat?

Návštěva

42-46

Nahlédněte do bytu v nejdražší ulici Česka. Interiér odráží životní styl kosmopolitní elity. Opulentnost nahrazuje minimalismus, ušlechtilé materiály a řemeslná preciznost.

Stavba

48-51

Jak promyslet umístění, velikost, tvar a orientaci domu, aby dobře sloužil desítky let? I malé detaily mohou rozhodnout o budoucích chybách.

Údržba

54-57

Pro střechu je největším zátěžovým testem zima. Teď je ten nejlepší čas vzít dalekohled a provést jarní kontrolu. Hledejte prasklé tašky. Přes zimu se mohly některé trhliny zvětšit.

Inzerce

**ZATEPLUJEME
FOUKANOU
IZOLACÍ**

**VÝRAZNĚ
UŠETŘÍTE
ZA ENERGIE**

800 888 959
zakaznickecentrum@ciur.cz

**Climatizer[®]
Plus**

ÚSPORA ENERGIE STŘECHOU

až 30 %

Kompletní sortiment betonových výrobků pro vaši stavbu

Kanalizace

Prvky pro podzemní sítě a kanalizace

Prefa dekor

Komunikace
Venkovní architektura
Plotové systémy

Nádrže

a prostorové prefabrikáty

Pozemní stavby

Prvky pro výstavbu pozemních staveb

Haly stárnou. Nové musí kombinovat sport se zábavou

Více než 20 let staré pražské O2 areně vyrůstá konkurence. Koncem letošního roku se v Brně otevře T-Arena, jež začne hostit prestižní sportovní i kulturní akce. A moderní multifunkční haly s mezinárodním přesahem se připravují i v dalších krajších městech.

Nová aréna v Jihlavě i již rozestavěné nebo plánované miliardové haly v Brně nebo Pardubicích zdaleka nemají sloužit jen hokeji. Jsou navrženy tak, aby se daly jednoduše uzpůsobit různým sportům, ale i kulturním a společenským akcím.

Po sametové revoluci v Česku dlouho chyběly velké prostory splňující nejvyšší mezinárodní standardy pro koncerty světových hvězd i špičkové sportovní akce. To se změnilo v roce 2004 s otevřením dnešní O2 areny v Praze. Od té doby však žádný další podobný projekt nevznikl a až nyní jim nahrává doba. „Tento typ hal se u nás léta nestavěl a stávající objekty logicky dožívají,“ říká Jan Kasl, předseda České komory architektů.

Česká společnost mezitím zbohatla a lidé jsou ochotnější zaplatit za zážitek v podobě návštěvy sportovního utkání nebo hudebního vystoupení. Některé sportovní kluby přešly do rukou tuzem-

ských miliardářů, kteří jsou připraveni finančně podpořit jejich zázemí.

Dnes už proto dává smysl stavět multifunkční objekty, a ne haly výhradně například pro hokejisty. To je neoddiskutovatelný fakt podle Kasla i Ondřeje Chybíka, jehož ateliér navrhl novou arénu v Jihlavě. „Cílem je dnes postavit jednu multifunkční halu, která bude permanentně aktivní a díky tomu bude fungovat i ekonomická návratnost. Postavit v dnešní době monofunkční stavbu je návrat o desítky let zpět,“ říká Chybík.

Stranou muselo jít 21 starších budov

Na brněnském výstavišti běží už třetím rokem výstavba T-Areny – největšího strategického projektu města Brna, jehož investiční náklady přesahují 4,9 miliardy korun bez DPH.

T-Arena se stane domácím stadionem HC Kometa Brno, je ale koncipována jako multifunkční aréna, která umožní rychlou přestavbu bez nutnosti stavebních zásahů. „Předpokládáme vyvá-

V Olomouci by rád postavil multifunkční halu na svých pozemcích developer Redstone. Kromě hokeje by do ní lidé měli chodit i za kulturou. Provoz mají částečně financovat peníze od města.

žené zastoupení sportovních a kulturních akcí, doplněné o kongresy, konference a další společenské události," říká Edita Smělíková, tisková mluvčí Areny Brno. Tato městská společnost bude novou halu provozovat.

Novostavba pojme kolem 13 tisíc diváků a slibuje až 30 způsobů využití od různých sportovních zápasů, hudebních koncertů či kongresů. Moderní multifunkční hala pro více než 10 tisíc lidí v moravské metropoli dosud chyběla.

„Předání stavby generálním dodavatelem je plánováno na konec října tohoto roku," konstatuje Smělíková. V listopadu už se v T-Areně počítá s Mistrovstvím Evropy v házené žen. Další dvě světové sportovní události – mistrovství světa v malé kopané a mistrovství světa v lezení jsou domluvené na příští rok. „Kalendář akcí v T-Areně se postupně zaplňuje," říká Smělíková. Konkrétnější zatím být nemůže, podle ní se však návštěvníci mohou těšit na známé osobnosti české i světové hudební scény.

Kvůli výstavbě nové haly šlo v areálu brněnského výstaviště k zemi 21 starších budov včetně skladů, kanceláří či garáží. Hala, jejíž výstavbu financuje město Brno i pomocí úvěru a dotací, měla být podle původních předpokladů hotová v roce 2024. Došlo však ke skluzu.

Klíčem je dopravní dostupnost

Na brownfieldu vznikla i od loňského listopadu fungující Horácká aréna v Jihlavě, jež se stala největší multifunkční halou na Vysočině. I v tomto případě je investorem město. Jihlava však na rozdíl od Brna uspořádala na novou dominantu města architektonickou soutěž, kterou vyhrál ateliér Chybík + Kristof (více o projektu najdete na str. 12–16). Projekt T-Areny město Brno zadalo sdružení firem A Plus a Arch.Design, za což si už dříve vysloužilo kritiku. Brněnská hala je přitom více než dvojnásobně větší a dražší než jihlavská aréna. Diametrálně odlišné jsou i počty parkovacích míst – zatímco v Brně jich má vzniknout 1300, jihlavská aréna nabízí zhruba desetinu toho. V době konání akcí je to s parkováním v centru Jihlavy složitější, situaci má zlepšit plánovaný parkovací dům.

Umístění Horácké arény v centru města je podle architekta Chybíka její předností, protože většina lidí se i díky blízkosti vlakového nádraží na akce nemusí dopravovat autem. „Ať už se staví obdobná aréna kdekoliv, musí být dobře přístupná kolejovou MHD – to znamená tramvají, vlakem, případně v Praze metrem," říká Kasl. Ten byl pražským primátorem na přelomu milénia, zrovna když se v české metropoli řešila výstavba haly pro mistrovství světa v hokeji. Nakonec se postavil stihla a v roce 2004 hostila zápasy dnešní O2 arena. A i v současnosti se po skončení akcí podle Kasla dají odjezdy návštěvníků z multifunkční haly dopravně zvládnout.

Například v americkém Bostonu postavili multifunkční halu TD Garden v kompaktním městě přímo nad vlakovým nádražím. A fanoušci si do ní podle Kasla zvykli jezdit na hokejové zápa-

T-Arena se po svém dokončení na podzim letošního roku stane druhou největší stavbou svého druhu v Česku po pražské O2 areně.

V listopadu 2025 se otevřela veřejnosti Horácká aréna v Jihlavě. Multifunkční halu za více než dvě miliardy korun zaplatilo město a kromě hokejových zápasů se v ní pořádají i jiná sportovní utkání a kulturní akce.

sy nebo koncerty hromadnou dopravou, protože by měli problém v okolí najít parkovací stání.

Na druhou stranu je podle Kasla třeba počítat s tím, že všichni hromadnou dopravou neprijedou, a zajistit lidem parkovací místa. „Je dobré, když je parking vázaný třeba na nákupní centrum, v němž bývají večer v době konání akcí volnější kapacity,“ podotýká.

Samostatnou kapitolou jsou fotbalové stadiony pro více než 30 tisíc lidí, ty podle něj do širšího centra města nepatří, protože příliš zatěžují dopravu. Přesun fotbalové Sparty na pražský Strahov a revitalizace areálu je podle jeho názoru v tomto kontextu na místě. Navíc tam povede už kvůli studentským kolejm nová tramvajová trať.

Role soukromých investorů

O zbudování multifunkční haly usiluje v Olomouci developer Redstone. Své zázemí by v ní měl najít tamní hokejový klub, protože stávající stadion je zastaralý. Náklady na halu s kapacitou 7500 míst pro hokejové zápasy a až 9500 míst při kulturních akcích podle investora přesáhnou dvě miliardy korun. Radnice a hejtmanství by po uvedení haly do provozu firmě platily ročně na její provoz desítky milionů korun po dobu 30 let. Počítá s tím návrh memoranda o spolupráci, který koncem dubna projedná krajské zastupitelstvo.

Multifunkční hala se má stát součástí většího developerského projektu převážně s obytnou funkcí s názvem Nová Velkomoravská. Redstone ji plánuje postavit na svých rozvojových pozemcích ohraničených železniční tratí, řekou Moravou, frekventovanou čtyřproudovou Velkomoravskou ulicí a obchodní zónou.

Město Olomouc zvažovalo i rekonstrukci stávajícího zimního stadionu, který je podle architekta Chybíka na skvělém místě. Věří, že pro multifunkční halu je vhodnější lokalita na okraji historického centra města s dobrou dostupností hromadnou dopravou než v místech, kam bude většina lidí jezdit autem.

Nejambicióznější je plánovaný projekt multifunkční haly soukromého investora v Pardubicích za více než 10 miliard korun. Petr Dědek, podnikatel a zároveň majitel hokejového klubu Dynamo Pardubice tam hodlá postavit největší hokejovou halu na světě s kapacitou více než 21 tisíc diváků. Světový primát aktuálně drží hala v ruském Petrohradě a ani hokejové haly v NHL nejsou tak velké. Multifunkční hokejová aréna Pardubice má samozřejmě sloužit

Miliardář Petr Dědek má ambici postavit v Pardubicích největší hokejovou arénu na světě. Má sloužit i hudebním koncertům nebo kongresům. Investor by stavbu za více než 12 miliard korun rád otevřel v roce 2029.

i k pořádání hudebních koncertů a dalších akcí s mezinárodním přesahem. Vedle hlavní haly je v návrhu i tréninková hala a hotel. I tento projekt má navazovat na budoucí obytnou čtvrť Nová Cihelna.

V Česku zatím s kapacitou 20 tisíc míst drží prim pražská O2 arena a brněnská T-Arena po svém otevření obsadí druhou příčku. Pardubická aréna bude podle Kasla konkurovat O2 areně, pokud jde o koncerty světových hvězd typu Taylor Swift nebo Billie Eilish. „Nové haly mají lepší zázemí i ozvučení, jsou variabilnější... Každá nová hala určitě přinese vyšší standard,“ míní Kasl.

Výhodou Pardubic je z hlediska budoucí dopravy to, že se díky plánované vysokorychlostní trati výrazně zrychlí cestování mezi městem a Prahou a dalšími městy včetně těch polských.

Inzerce

EKOKOOPIM

KDYŽ POTŘEBUJETE INSTALATÉRA, NE SLEPOU VÍRU V KOBERCOVKU

Volejte 957 105 105.
Pojištění majetku s asistencí

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP

Pro život, jaký je

**Města mají růst
dovnitř, ne do krajiny,
říká architekt Chybík**

„Výškové domy musí být přínosné pro své okolí, a ne pouze vyjádřením ega architekta nebo investora,“ říká architekt **Ondřej Chybík**. Když jde však o ambice ateliéru Chybík + Kristof na mezinárodní scéně, skromnost jeho spoluzakladatele jde stranou. Rodák z Brna chce v Londýně poměřit síly s věhlasnými britskými studií.

N

Na novou dominantu Jihlavy dopadají paprsky jarního slunce. Vylákaly ven i studentku sousední vysoké školy, která usedá na pobytové schodiště u Horácké multifunkční arény. „Je to vlastně další stage pro město a strašně důležitý prostor,“ říká na adresu nového amfiteátru pro posezení a veřejné projekce architekt Ondřej Chybík. V době zimní olympiády se tu na velkoplošné obrazovce promítaly přenosy sportovních soutěží a prostor se proměnil ve fanzónu. Využití pobytového schodiště Chybíka očividně těší. Jeho ateliér je autorem v listopadu otevřené arény za 2,2 miliardy korun, jež nahradila původní zimní stadion Dukly Jihlava.

Svízným krokem vyjdeme schody a rázem se octneme v parku Smetanovy sady. Ten je sice kvůli probíhající revitalizaci oplocený, ale architekt si do něj proklestí cestu, aby mi mohl zblízka ukázat sochu od výtvarníka Křištofa Kintery. Ambicí architektonického návrhu bylo propojit arénu s přilehlým parkem i budovou fakulty na druhé straně. A to se mu podařilo.

V samotné hale ještě probíhá úklid po basketbalovém víkend. Den před naší návštěvou se ve vyprodané aréně odehrálo kvalifikační utkání, na němž nechyběl ani hvězdný basketbalista Tomáš Satoranský. Mezitím se přesouváme do sousední nárožní budovy, jež je součástí arény a své zázemí v ní má restaurace, fanshop, tělocvična, ubytovna, posilovna. Potkáváme personál, který Chybíka poznává a vřele zdraví.

Na zelené střeše arény se ještě dodatečně zbudují vyhlídkové plošiny. Je to však veřejně přístupná běžecká dráha, kvůli které o stavbě napsal jeden z nejznámějších a největších britských deníků The Sun. A multifunkční aréna zaujala i investory ze zahraničí, pro které původně brněnský ateliér navrhl podobnou stavbu v Londýně.

Naposledy jsme spolu dělali rozhovor před covidem. Váš ateliér se mezitím rozkročil do světa. Navrhujete domy v několika evropských metropolích a kancelář máte i v Londýně, jak jste tam pokročili?

Podařilo se nám zahájit spolupráci se Stuartem Blowerem, který pracoval 30 let v Londýně a posledních 20 let se jako architekt podílel na několika mrakodrapech v londýnské finanční čtvrti City v sousedství ikonické Okurky. Nedávno dokončil pro svého bývalého zaměstnavatele v této lokalitě nejnovější věž – One Leadenhall, byl hlavním architektem projektu. Stuart zná prostředí Londýna nejlépe z nás všech, my máme zase zkušenosti z kontinentální Evropy a ta synergie je jedna z věcí, proč jsme se rozhodli, že budeme spolupracovat a on se stane šéfem našeho londýnského ateliéru.

Sedíme v jihlavské multifunkční aréně – vaší poslední realizaci, a právě k nám přichází návštěva z Londýna. Na čem tam pracujete?

Ondřej Chybík (40)

Vystudoval architekturu a urbanismus na VUT v Brně a v rakouském Grazu. Absolvoval postgraduální studium urbanismu na prestižní ETH Zürich ve Švýcarsku.

V roce 2010 tento rodák z Brna založil společně s Michalem Křištofem architektonické studio Chybík + Kristof, které má dnes vedle Brna kanceláře v Praze, Bratislavě a Londýně.

Mezi jejich stavby patří například pražské obytné čtvrti Waltrovka, Nuselský pivovar nebo Modřanský cukrovar. Ateliér se dříve proslavil českým pavilonem na výstavě Expo v Miláně.

Jako autor stavby se do ní nedostanu, jak často je vyprodaná. Je až neuvěřitelné, jak je hala populární.

Je to milá náhoda, protože v návaznosti přímo na naši čerstvou zkušenost z Jihlavy nás oslovil investor z Londýna s tím, zda bychom nezkusili něco podobného právě tam. Někdy před rokem jsme začali pracovat na architektonické studii na multifunkční halu s výškovou dominantou. Hala má mít zhruba dvojnásobnou kapacitu, než kolik má jihlavská aréna, ale v principu se jedná o to samé. Půjde o razantní přestavbu a rozšíření stávajícího objektu. Investoři projektu jsou z Londýna i ze zahraničí a momentálně čekáme na jejich další kroky. Následně je potřeba, aby se projekt odsouhlasil ještě na politické úrovni.

Jak jste se k této zakázce dostali?

Na veletrhu MIPIM v Cannes jsme se seznámili s vlivným developerem Kevinem Davisem, který kdysi kandidoval i na starostu Londýna. Ten potom přiletěl do Česka, aby zkontroloval, že se v Jihlavě hala skutečně staví a není to jen vizualizace. Následně nás v Londýně propojil s investory. Do Londýna létám jednou za měsíc na týden a chodím po schůzkách. Kdybychom seděli v Brně a čekali, až nám někdo zavolá, nikdy bychom se k takové zakázce nedostali.

Nejvýrazněji se v Londýně stále angažují obrovská studia založená slavnými architekty Richardem Rogersem, Nicholasem Grimshawem nebo dnes již devadesátníkem Normanem Fosterem. Naše generace tvůrců tam navrhuje převážně drobné měřítko – rodinné domy a jejich přístavby. Je to hlavně proto, že kvůli obrovské konkurenci těch velkých studií nemají prostor pro získávání větších zakázek. A bez postavených referencí se tam s vámi nikdo nebaví. Je to takový princip „slepice a vejce“. No a nám se v Česku podařilo za posledních patnáct let realizovat několik velkých projektů, a to jak pro soukromý, tak i veřejný sektor. A zcela vážně si myslíme, že je legitimní, aby v Londýně přišel někdo, kdo si řekne o generační slovo i na těch větších zakázkách.

Vraťme se do Jihlavy. Tady vznikla na místě zimního stadionu multifunkční hala. Je to do budoucna cesta pro dožívající sportovní haly?

To je úplně bez diskuse. Multifunkčnost je důležitá pro to, aby se nestavělo několik arén vedle sebe – jedna pro koncerty, jiná pro hokej a další pro jiné sporty. Cílem je postavit jednu, která bude permanentně aktivní, a díky tomu bude fungovat i ekonomická návratnost. Postavit v dnešní době monofunkční stavbu je návrat o desetky let zpět.

V Jihlavě stojí aréna v centru města a my jsme chtěli, aby díky ní centrum města ožilo. Proto je dům napojen na své okolí.

Funguje od loňského podzimu, lístky na sportovní zápasy včetně tenisového Davis Cupu se bleskově vyprodaly. Kromě toho už jsou na programu hudební koncerty.

Vím, že jednají i se světovými hudebníky, promotéři o aréně vědí a mají o ni i zájem. Jako autor stavby se tam nedostanu, jak často je to vypro-

dané. Je až neuvěřitelné, jak je hala populární. Je to ale dáno i tím, že podobná aréna v srdci republiky není. V Praze je O2 arena a v Brně se teď dokončuje T-Arena.

Například v Olomouci se řeší, co s nevyhovujícím zimním stadionem známým jako plecharéna. Ve hře je výstavba zbrusu nové multifunkční haly.

Stávající hokejový stadion v Olomouci je na skvělém místě a myslím, že by bylo lepší, kdyby hala zůstala ve městě. Stejně jako v Jihlavě, kam může většina lidí přijít na zápas pěšky a potom si zajít třeba do okolních restaurací. Centrum Jihlavy díky tomu pomalu začíná rozkvétat.

Podobné haly by měly zůstat ve městě, protože když se postaví někde mimo, lidé tam budou jezdit hlavně autem. V Jihlavě můžou přijet autem, ale i autobusem nebo vlakem, protože nádraží je od arény 600 metrů. Velká část návštěvníků ale přichází pěšky. K hale postavené mimo centrum města je nutné postavit obrovské množství – několik tisíc parkovacích stání. V jihlavské aréně jich je jen 145.

Rezidenti si stěžují, že nemají v době akcí kde zaparkovat a kvůli nedostatečné kapacitě se v blízkosti arény bude stavět parkovací dům.

Parkování je samozřejmě reálný problém, a to nejen v Jihlavě, ale ve většině českých měst. Ta zkrátka nejsou dimenzovaná na tak vysoký počet aut, jaký dnes máme, a je potřeba to systematicky řešit. Problém s parkováním by ale rozhodně neměl být důvod nestavět podobně

„Bez postavených referencí se s vámi v Londýně nikdo nebaví. Je to takový princip ‚slepice a vejce‘,“ říkají architekti Ondřej Chybík (vlevo) a Michal Křišťof.

projekty poblíž center měst – jejich přínosy totiž zcela jednoznačně převládají. Kvalita veřejného prostoru musí mít prioritu.

Jak probíhala stavba arény v centru města?

Jsem rád, že stavbu prováděla velice zkušená stavební firma Gemo, se kterou máme dobré zkušenosti už z předešlých spoluprací. Po vydání stavebního povolení vystřelily náklady v souvislosti s válkou na Ukrajině a my jsme museli hledat místa, kde můžeme ušetřit, aniž by to poškodilo projekt. Ale myslím, že nás to donutilo jít na nějakou koncepční dřev a ten dům vyčistit od estetických nánosů, takže to nakonec bylo ku prospěchu věci. Jedná se o exponovaný a extrémně složitý projekt – plný technologií a se složitou statikou a po stavební stránce musím říct, že jde o kvalitně odvedenou práci.

Kde jste čerpali inspiraci?

Máme super projektanty, spolupracovali jsme s pražskou projekční kancelář AED Project.

Na projektu pracovali lidé, kteří měli zkušenosti z jiných arén, a to i zahraničních. Byli jsme se také třeba podívat na řadu nedávno dokončených realizací po Evropě, včetně nové haly ve švýcarském Curychu.

Váš ateliér je také autorem nerealizovaného návrhu na 235 metrů vysoký mrakodrap v Ostravě. Investor komplex postaví nakonec s jinými architekty a nižší. Dávala by tak vysoká stavba v Ostravě ekonomický smysl?

V projektu se počítalo se spoustou funkcí. Do několika spodních pater včetně přízemí jsme navrhli obchody otevřené do okolí, které vytvářely centrální veřejný prostor. V budově mělo být dále několik pater kanceláří, několik pater hotelu a v nejvyšších patrech byty, což byl celkem zdravý mix pro takto vysokou budovu. Naším cílem je navrhovat multifunkční stavby, které z lokality tvoří aktivní prostředí. Kdybychom tam umístili jen bydlení, těch bytů by bylo na jednom místě hodně a dům by fungoval jako noclehárna, byl by to monofunkční objekt.

Zatímco kdyby tam byly jen kanceláře, tak by tam o víkendu nebylo vůbec živo. Dalo se předpokládat, že v multifunkční budově na hranici centra Ostravy by mohlo žít a pracovat několik tisíc lidí. A energie, která by se potom rozlila

Inzerce

Když se šetřit nevyplácí.

Nejčastější chyby při výběru a stavbě střechy

1. Řešíte vše na poslední chvíli

Kvalitní pokrývači mají navíc kapacity plné na měsíce dopředu. Pokud střechu řešíte na poslední chvíli, hrozí vám vyšší ceny nebo volba nezkušeného řemeslníka. Výsledkem mohou být nejen vyšší náklady, ale i horší kvalita, která se projevuje až při první zimě či silném počasi.

2. Dáte na rady laiků

Zkušenost z jedné střechy neznamená univerzální řešení. Místo laických doporučení od známých se proto vyplatí oslovit odborníka, který posoudí stav krovu, únosnost konstrukce a navrhne vhodnou skladbu i typ krytiny. Konzultace na začátku plánování může ušetřit desítky tisíc korun.

3. Řídíte se jen cenou

Výměna nebo realizace nové střechy často svádí k volbě nejlevnějšího řešení.

O životnosti však rozhoduje i konstrukce, tloušťka materiálu, kotvení a kvalita povrchové úpravy. „Střecha je investicí na desítky let a úspora několika desítek tisíc korun při realizaci nestojí za to, aby se za pár let musela za mnohonásobně vyšší částku opravovat,“ říká technický odborník Jakub Hemza z Aliance taškových střech.

4. Neberete v potaz lokalitu

Při výběru je zásadní zohlednit lokalitu. Krytina, která funguje v chráněné zástavbě, nemusí obstát v otevřené krajině nebo ve vyšší nadmořské výšce, kde lidé často podmínky podceňují.

„Větrné oblasti kladou na střechu vyšší nároky. Těžší krytina je stabilnější díky své hmotnosti, zatímco lehčí je více závislá na kvalitě kotvení a cit-

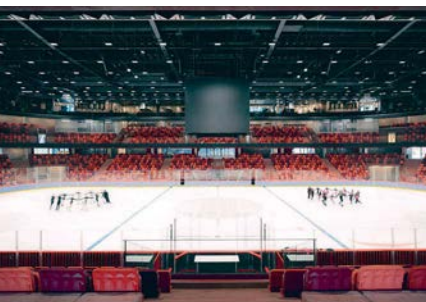
livější na dynamické namáhání,“ vysvětluje Hemza.

5. Volíte nevhodný sklon

Ploché střechy mohou, oproti těm šikmým, mít v deštivých nebo sněhově zatížených oblastech problém kvůli nízkému sklonu, který zvyšuje riziko zatékání. Vhodnost krytiny lze snadno ověřit podle výrobcem stanoveného minimálního sklonu.

6. Nemyslíte na fotovoltaiku

Dodatečné zásahy do hotové střechy mohou narušit těsnost, zvýšit riziko zatékání a prodražit montáž. Pokud s fotovoltaikou počítáte, přizpůsobte tomu návrh střechy už na začátku – usnadníte instalaci a zachováte její funkčnost i bezpečnost.

do centra Ostravy od těchto nových obyvatel, by centru velmi pomohla. To byl náš logický argument, proč je injekce takto velkého počtu lidí do jednoho místa relevantní.

Jde o to, najít správnou proporcii jednotlivých funkcí...

Město Ostrava potřebuje zacetit spoustu děr, proluk, které si zaslouží zastavět blokovou strukturou. Na druhou stranu si dokážu představit, že kdyby kolem centra Ostravy vzniklo několik – třeba pět šest věží, ty by možná kompletně změnily charakter Ostravy. Tedy města, které dnes nemá žádnou výraznou ikonu. Podobně jako Brno má Špilberk a Petrov, Praha zase Hradčany a v Ostravě by mohla být zcela nová silueta, jakési maják vymežující centrum města. To by podle mě vůbec nevedlo. Asi se shodneme na tom, že Ostrava potřebuje impulz,

Multifunkčnost hal je důležitá, aby se nestavělo několik arén vedle sebe – jedna pro koncerty, jiná pro hokej. Cílem je postavit jednu, která bude permanentně aktivní, a díky tomu bude fungovat i ekonomická návratnost. Vybudovat v dnešní době monofunkční stavbu je návrat o desítky let zpět. V Jihlavě stojí Horácká aréna v centru města a my jsme chtěli, aby díky ní centrum města ožilo.

který by vytvořil nejen výraznou identitu města, ale i důvod, aby do něj lidé začali víc migrovat.

Pracujete aktuálně na nějakých výškových budovách v Česku?

Děláme pár domů vysokých 40–70 metrů, ale takto vysoké domy v Česku rozhodně nejsou běžné.

Co jejich výstavbě nejvíce brání? Územní plány?

Jednak jsou to územní plány, které jsou výškově hodně regulované. A zadruhé růst přes 100 metrů v Česku asi zatím není potřeba, protože struktura měst je ještě pořád dostatečně děravá. Většina investorů se spokojí s výstavbou městských bloků o osmi podlažích, což se jeví jako dostatečně využití území. Území by se mělo konzumovat intenzivně, protože je vzácné. A nejde jen o pozemky mimo města, ale i v jejich středu.

Na základě návrhu mrakodrapu v Ostravě vás oslovil investor z Albánie. Vychází plánovaná výšková stavba v Tiraně z projektu v Ostravě?

Ne, každý náš projekt je unikátní, protože každé město a místo je jiné. Ale dobře funguje půjčování si nějakých znalostí z našich předešlých projektů. V Tiraně bude úplně jiný dům. Ostrava byla hodně ambiciózní. Projekt, který se teď povoluje v Tiraně, je zhruba poloviční výšky. Všechno spěje k tomu, že by se mělo začít stavět, což je pro architekta radost.

V Albánii asi bude větší prostor pro moderní architekturu než v Česku.

Je tam hlavně skvělé prostředí pro moderní architekturu. Premiérem je Edi Rama – bývalý primátor Tirany, který má umělecké vzdělání. Rama má tedy cit a vztah k architektuře a umění a už před lety z pozice primátora pozval do Tirany světová studia. To díky němu ve městě vzniká moderní architektura. Rama je velmi důležitým hybatelem proměny celé země.

Není rozvoj v Tiraně příliš živelný jako u nás v devadesátkách?

Výstavba tam probíhá na rozdíl od našich devadesátek ve spolupráci se skvělými urbanisty a architekty. Každopádně výškové stavby jsou složité. Po tom, čím jsme si prošli v Ostravě, je otázka, kde v Česku výškové domy stavět a také proč. Myslím, že mají své opodstatnění například v nových lokalitách u nově vznikajících stanic metra.

Výškové domy musí být přínosné pro své okolí, a ne pouze vyjádřením architekta nebo investora. Ve městech je třeba stavět do výšky a do vnitř, a ne placatě a ven.

Hlavně ve městech, která rostou populačně...

Ano. Města by se neměla dál rozšiřovat do krajin, s výjimkou skutečně odůvodněných případů. Česko má nejvyšší počet obcí a měst na 100 tisíc kilometrů čtverečních v celé Evropské unii. Naše krajina je kompletně zastavěná a to, co zbylo, je potřeba chránit. Jakákoliv stavba, která vznikne mimo zastavěné území obce, musí být velice dobře vyargumentovaná.

střechy · okapy · trapézy

www.satjam.cz

Architekt: Kamil Mrva Architects
Foto: TOAST
Střešní krytina: SATJAM Rapid DeLuxe

IDEÁLNÍ STŘECHA PRO KAŽDÝ DŮM

Plechové střechy symbolizují trend současné architektury. Počet jejich instalací trvale stoupá, a to jak u novostaveb, tak u rekonstrukcí. Každý rok tak roste i počet spokojených majitelů nemovitostí s lehkou střechou.

Uživatelé ocení i rychlou pokládku, dlouhou životnost a minimální údržbu. Plechové střechy jsou pevné a odolné vůči větru i sněhu, takže jim budou sloužit řadu let. Problémem pro ně nejsou ani nízké sklony a schopnost přizpůsobit se každé stavbě – svou profilací věrně napodobí tradiční střešní krytiny.

OCEL, NEBO HLINÍK?

Střechy SATJAM přenášejí skandinávskou tradici přímo na váš dům. Právě na severu, v drsném klimatu Švédska a Norska, se zrodila myšlenka plechových krytin jako nejodolnější ochrany proti sněhu a větru.

- **Švédská ocel:** Síla zrozená v hutích SSAB nabízí pevnost a stabilitu.
- **Norský hliník:** Lehkost, která nezatíží krov a přečká generace.

Prohlédněte si celou naši nabídku a využijte aktuální akce na www.satjam.cz.

LEHKÁ STŘECHA A ARCHITEKTI

„Kovové krytiny navrhujeme u většiny šikmých střech v našich projektech. V počátcích jsem si tento materiál vyzkoušel sám na sobě, když jsem ho použil na svém domě v Prostřední Bečvě “

doc. Ing. arch. Kamil MRVA, Ph.D.,
Kamil Mrva Architects

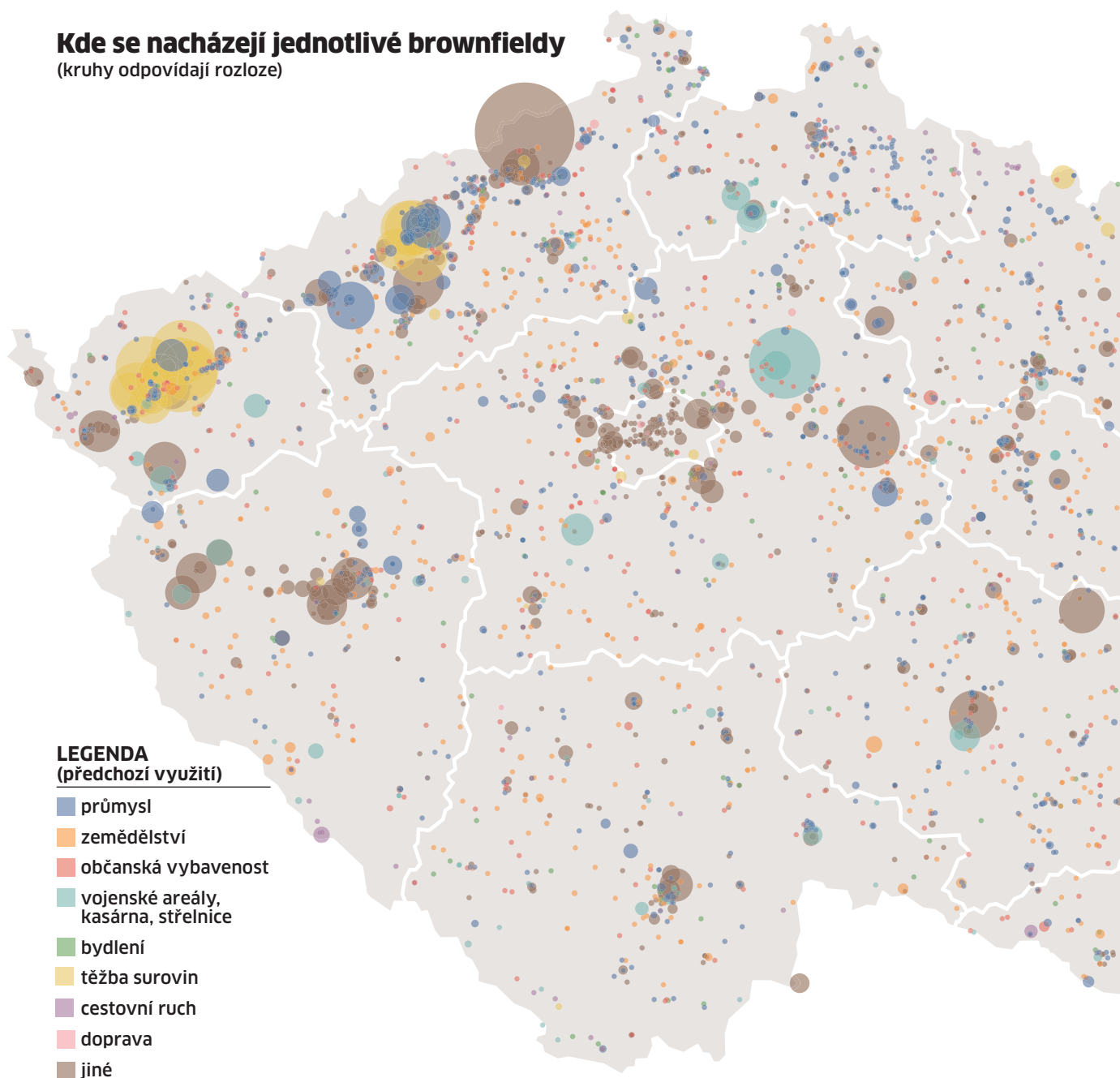

Brownfieldy v Česku

Na druhý byznysový život čeká v Česku přes šest tisíc nemovitostí, vyplývá z dat agentury CzechInvest o brownfieldech. Průměrně se rozkládají na 2,6 hektaru. Nejvíc jich je v Moravskoslezském kraji, největší rozlohu zabírají v Ústeckém.

Kde se nacházejí jednotlivé brownfieldy

(kruhy odpovídají rozloze)

Brownfieldy v krajích

(kruhy odpovídají celkové rozloze k 20. 3. 2026)

ČR celkem

počet brownfieldů

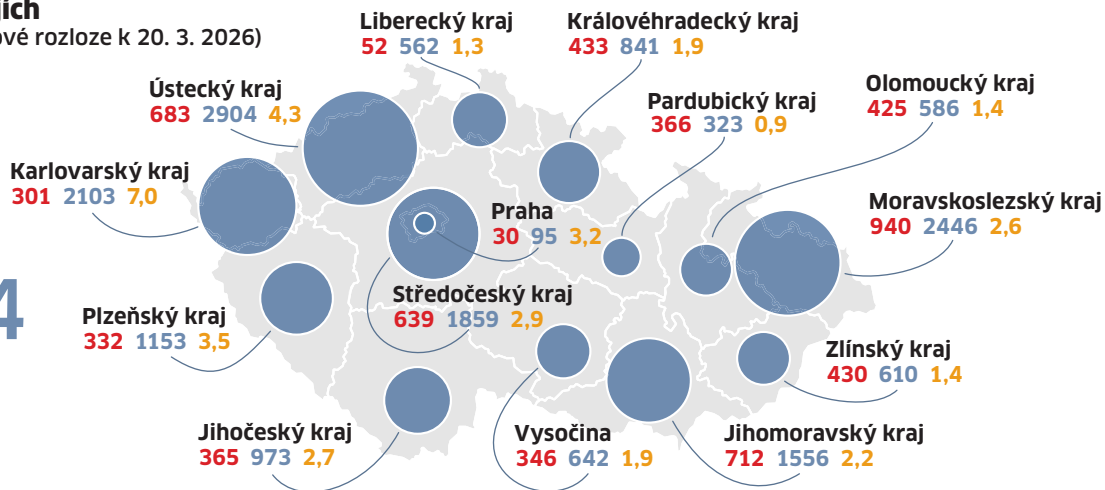
6544

celková rozloha (ha)

16 754

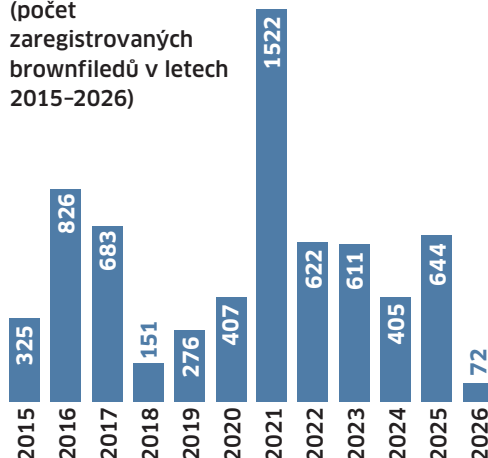
průměrná rozloha (ha)

2,6

Jak v Česku přibývaly brownfieldy

(počet zaregistrovaných brownfieldů v letech 2015–2026)

Počet brownfieldů

(podle předchozího využití, k 20. 3. 2026)

* vojenské areály, kasárna, střelnice

Brownfield

je nemovitost (pozemek, objekt, areál), která není dostatečně využívána, je zanedbána a případně i kontaminována, nelze ji efektivně využívat, aniž by proběhl proces její regenerace, a vzniká jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční, vojenské či jiné aktivity.

BROWNFIELDY

Místo rezavé hokejové haly vyroste moderní centrum cirkularity

Dominantními prvky CirkAreny jsou masivní sloupy, které dotvářejí design průchozích částí. Stavba bude trvat do konce roku 2027, slavnostní otevření je v plánu v roce 2028.

V Třinci vzniká projekt, jakých v Česku moc není. Do dvou let tu má vyrůst moderní výzkumné centrum CirkArena na cirkulární využití odpadů. Unikátní je už sama stavba – budova vzniká na místě staré hokejové haly a je tak jedním z mála českých příkladů využití sportovního brownfieldu. Napěchovaná bude zelenými technologiemi, včetně geotermálních vrtů. Se zahájením plného provozu je počítá během roku 2028.

J

Ještě na začátku roku 2014 se ocelová hala v Lesní ulici v Třinci otřásala nárazy puků do mantinelů a výkřiky fanoušků. Sloužila jako domovský stadion hokejového klubu HC Oceláři Třinec. Jeho hráči se ale v létě přesunuli do nedalekého nového sportovního areálu, ze staré Werk Areny se stal brownfield a začala pomalu chátrat.

Oprýskaná plechová hala s uměle chlazenou lední plochou a historií plnou mistrovských titulů však padla do oka týmu vědců soukromé výzkumné organizace Materiálový a metalurgický výzkum (MMV). Hledali vhodné místo, kde by mohli zkoumat opětovné využívání odpadů a rozhodli se starou halu přeměnit na špičkové výzkumné centrum, ve kterém se budou rodit cirkulární inovace. Stará hokejová hala se měla stát příkladem toho, co se pak na místě bude zkoumat – ukázkou využití principu cirkulární ekonomiky ve stavebnictví.

„Místo bývalé hokejové arény jsme zvolili proto, že jde o významný brownfield, navíc s dlouhou historií. Nechtěli jsme stavět na zelené louce, ale dát nový smysl místu, které má pro město symbolickou hodnotu,“ říká Jakub Švrček, jednatel a výkonný ředitel MMV. Současně se jim líbilo, že jde o lokalitu s velmi dobrou infrastrukturou a silnou vazbou na komunitu – stará Werk Arena totiž nebyla jen hala, ale součást rozsáhlého sportovního a volnočasového areálu města.

Třinec má navíc strategickou polohu ve střední Evropě, v bezprostřední blízkosti Polska i Slovenska. „To je pro nás důležité z hlediska mezinárodní spolupráce i budoucího rozvoje. Máme ambici, aby se CirkArena stala významnou institucí minimálně ve středoevropském prostoru. Věříme, že právě tato poloha nám k tomu dává dobré předpoklady,“ pokračuje Švrček.

Demolice původní hokejové haly měla několik etap. Důraz byl kladen na postupné rozložení objektu a maximální recyklaci využitelných částí.

Pro vědce z MMV tedy nebyla klíčová ani tak původní stavba, jako její strategická poloha, dostatečný prostorový potenciál a dobré napojení na infrastrukturu. „Zároveň jsme chtěli, aby místo odpovídalo principům spravedlivé transformace bývalých uhelných regionů. Tím, že jsme zvolili brownfield v průmyslové oblasti, jsme naplnili transformační požadavky Česka a Evropské unie,“ podotýká Švrček. Právě fondy EU projekt do velké míry spolufinancují. Z Operačního programu Spravedlivá transformace do CirkAreny směřuje 1,67 miliardy korun. Dalších 200 milionů korun tvoří příspěvek ze státního rozpočtu a 330 milionů korun je vlastní spolufinancování MMV. Celkem tedy stavba CirkAreny vyjde na 2,2 miliardy korun.

Tomáš Šenberger, stavební znalec, architekt a profesor na Fakultě stavební ČVUT, podotýká, že v Česku jsou stovky případů opětovného využití brownfieldů. Zrevitalizované oblasti, které dříve patřily sportu, ovšem nejsou doposud v Česku běžné, i když se v posledních letech ojediněle objevují. Za zmínku podle něj stojí například rozhledna na bývalém skokanském můstku Churáňov na Zadově nebo aktuálně připravovaný projekt přeměny budovy městských lázní v Chomutově na městskou knihovnu.

Šenberger záměr CirkAreny vítá: „Každý projekt, který revitalizuje dlouhodobě nevyužívanou a zanedbanou část města, je krokem správným směrem. Pokud se jí navíc díky nové funkci a progresivním technologiím vrací život a opět slouží obyvatelům, má skutečný smysl,“ míní.

Demolice byla levnější než složitá přestavba

Požadavky na nový objekt, který měl vzniknout přetvořením hokejového stánku, byly velmi široké. CirkArena má být moderním výzkumným pracovištěm, vzdělávacím centrem i otevřeným komunitním místem. Bude se tedy využívat mnoha způsoby. Když realizátoři projektu začali črtat první plány uspořádání vnitřních prostor, bylo jasné, že takto multifunkční využití do staré konstrukce haly není možné vtělit. A pokud by se o to snažili, bylo by to tak drahé, že by to daleko přesáhlo rozpočet stavby.

Proto se rozhodli starou Werk Arenu z velké části zbourat a využít především brownfieldový pozemek pod ní. „Rozhodnutí pro novou stavbu nám umožnilo navrhnout budovu plně podle současných standardů udržitelnosti, energetické efektivity a cirkulárních principů. Nový objekt tak může od počátku naplňovat ambice projektu a stát se dlouhodobě funkční a kvalitní infrastrukturou pro celý region,“ zdůvodňuje Švrček. V architektonickém návrhu však tvůrci zachovali plochu původního kluziště, která bude

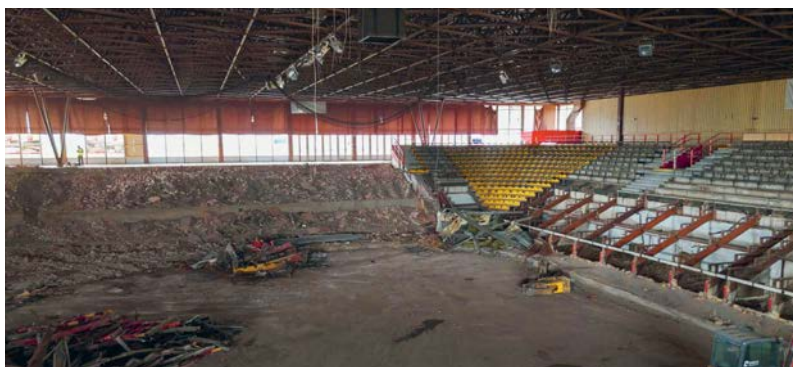
Během demolicе dělníci oddělili jednotlivé recyklovatelné materiály jako beton, cihly, kov nebo dřevo.

zastřešena a vytvoří nový multifunkční prostor, jakési náměstí pod střechou.

Stará hala Werk Areny padla k zemi v létě loňského roku. Přestože tvůrci projektu nakonec sáhli po demolici, rozhodli se do ní promítnout prvky cirkularity. Chtějí totiž minimalizovat ekologickou stopu celého projektu a místo nových materiálů co nejvíce používat recyklované části. Demolici tak pojali jako selektivní, nikoli plošné bourání. „Konstrukce a materiály oddělujeme po jednotlivých typech – ocel, beton, dřevo, kovy i technologie – s cílem jejich dalšího využití,“ vysvětluje Švrček.

Do stavby se vrátí 70 procent recyklátu

Ocelové konstrukční prvky byly vytrženy a předány k recyklaci hutnímu průmyslu, kde poslouží jako vstupní surovina pro výrobu nové oceli. Tím se výrazně snižuje potřeba primárních materiálů a energetická náročnost výroby oproti produkci oceli z rudy. Betonové a zděné konstrukce stávají recyklovali přímo na místě, kde je využili jako pod-

Inzerce

EKONEJEZ
HLINÍKOVÁ OKNA • DVEŘE
OCELOVÉ KONSTRUKCE
FASÁDY

Autor projektu: KYZLINK ARCHITECTS, foto: KIVA

NEJEZ stavebně zámečnické práce, spol. s r.o.
Braníškov 75, 66471 Veverská Bítýška

www.nejez.cz

Po dokončení stavebních prací a terénních úprav celého okolí doplní CirkAreny i parkovací stání pro téměř 80 aut, čtyři plochy retenčního jezírka propojené lávkami a umělý vodní tok.

kladní vrstvy zásypu nebo dočasné konstrukční vrstvy při stavbě. Tento postup ušetří náklady na dopravu materiálu a související emise. Celkem se při stavbě CirkAreny má použít 70 procent stavebního recyklátu, zbytek půjde z primárních surovin.

Z čistě finančního hlediska se podle Švrčka u takto velké budovy recyklační demolice bezesporu vyplácí. U části materiálů, zejména u betonu a zemních hmot, je recyklace zpravidla levnější než použití primárního materiálu. „Pokud beton recyklujeme přímo na místě demolice a znovu ho využijeme, výrazně šetříme náklady na dopravu, skládkovné i nákup nového kamene. Právě logistika dnes tvoří podstatnou část ceny všech stavebních materiálů,“ přibližuje. U ocelových konstrukcí je ekonomika jiná. Ty sice znovu ve stavbě nepoužívají, ale jejich třídění a předání k recyklaci do hutního průmyslu má stále pozitivní finanční bilanci.

Naopak selektivní demolice, kdy se stavba postupně rozebírá na jednotlivé materiály jako cihly, dřevo, kovy, beton a podobně, je sama o sobě o něco dražší než rychlé plošné bourání. Vyžaduje totiž více práce, koordinace a času. Tyto vyšší náklady se ale z velké části vrací právě v úsporách za skládkování, dopravu a nákup nových materiálů. „Celkově tedy platí, že recyklace není vždy levnější v každé jednotlivé položce,

ale při celkovém objemu materiálů, o kterém se u CirkAreny bavíme, je recyklace ekonomicky výhodná a především výrazně snižuje ekologickou stopu projektu," shrnuje Švrček.

Dominantou jsou kaskádové terasy

Třípodlažní CirkArenu postaví na klíč firma Metrostav. Ze tří stran ji obkrouží vnitřní zastřešené atrium a s rostoucí výškou bude kaskádovitě ustupovat směrem od okolí, takže ji zvnějšku obklopí zelené terasy. Její půdorysné rozměry lehce přesáhnou 121 × 73 metrů. Jedná se o stavbu s kostrou z monolitického železobetonového skeletu a ocelových konstrukcí s opláštěním. Budovu vytvoří pět celků – tři části poslouží laboratorům a kancelářím, jedna technologickému zázemí či skladům. Poslední část nabídne vnitřní multifunkční prostor s proskleným zastřešením. V budově najde práci téměř 150 zaměstnanců.

Objekt má jedno podzemní a tři nadzemní podlaží, doplněné o technické mezipatro a centrální věž s galerií. První nadzemní podlaží slouží jako hlavní vstupní a orientační úroveň. Nachází se zde foyer s recepcí, kanceláře, laboratoře, zasedací místnosti, digitální laboratoř, technické zázemí, kolárna pro zaměstnance, kuchyňky a hygienické zázemí. „V rámci digitální laboratoře vznikne také interaktivní prostor pro děti

a školy, kde bude možnost se seznámit s výzkumem a také si jej vyzkoušet," poodhaluje Švrček. Ve druhém podlaží budou rovněž kanceláře, laboratoře, zasedací místnosti a zázemí pro zaměstnance, ovšem třetí podlaží je již koncipováno odlišně – část prostoru slouží technickému zázemí budovy, především strojovně vzduchotechniky, část je využita pro kanceláře a část pro krátkodobé ubytování odborníků a výzkumníků.

Výrazným prvkem objektu je středová věž, ve které vznikne výstavní galerie. Ta bude sloužit k prezentaci výsledků výzkumu a inovací a bude otevřena i veřejnosti. Počítá se jak se stálou expozicí, tak s dočasnými výstavami.

„Další důležitou a výraznou součástí areálu je zastřešený multifunkční prostor, již zmiňovaná původní ledová plocha, který bude využíván pro besedy, prezentace, kulturní a společenské akce. Prostor je přístupný jak zvenčí, tak z budovy a je bezbariérový. V průběhu roku umožní i sezonní využití, například pro venkovní promítání a další veřejné aktivity," ubezpečuje Švrček. Střecha bude sloužit technologiím a výrobě energie – bude zde umístěna vzduchotechnika a fotovoltaické panely.

Přehledka zelených technologií

Jelikož se veškeré dění v CirkAreně bude točit kolem udržitelnosti, sama budova je ukázkou

2,2 mld.

Stavba CirkAreny vyjde celkem na 2,2 miliardy Kč. Do velké míry projekt spolufinancují fondy EU. Z Operačního programu Spravedlivá transformace do centra směřuje 1,67 mld. Kč. Dalších 200 milionů jde ze státního rozpočtu a 330 milionů jsou vlastní peníze MMV.

Inzerce

EKOIZOMAT

Materiál, nářadí i služby

izomat
STAVEBNINY

IZOPROFIT

Sbírejte body za každý nákup stavebního materiálu a využijte je na atraktivní odměny.

Partneři programu

ROCKWOOL

ACO

BEST

DOORNITE

HASOFT

fermacell

JamesHardie

KNAUF INSULATION

MIDAS

Porotherm

Tondach

SCHIEDEL

aweber

Více na izoprofit.cz nebo na našich pobočkách.

svého účelu. Architekti projektu, třinecké studio Fiala Architects, do ní vtělili snad všechna udržitelná opatření, jež současné možnosti stavitelství nabízí. CirkArena podle Švrčkových slov kombinuje více ekologických principů do jednoho funkčního celku. Cílem nebylo jen vyhovět legislativě, tedy postavit budovu podle požadovaných ekologických kritérií, ale dlouhodobě udržitelný provoz s nízkými provozními náklady a minimální ekologickou stopou.

Zásadním prvkem energetického konceptu je vytápění a chlazení objektu pomocí geotermálních vrtů a tepelného čerpadla systému země-voda. Pod budovou vznikne pole hlubinných geotermálních vrtů, které stabilně využívají teplotu horninového prostředí. Tepelné čerpadlo tuto energii využívá pro vytápění objektu v zimním období a zároveň umožňuje reverzní provoz, tedy velmi úsporné chlazení v letních měsících. Díky tomu se výrazně snižuje potřeba klasického aktivního chlazení a spotřeba energie oproti konvenčním systémům.

„V oblasti energetiky je klíčovým prvkem fotovoltaická elektrárna na střeše. Vyrobená elektřina se primárně spotřebuje přímo v budově, zejména pro provoz technologií, osvětlení a částečně i pro technologické zázemí. Cílem je snížit odběr elektřiny ze sítě a pokrýt část spotřeby z obnovitelného zdroje,“ upřesňuje Švrček.

Budova je také navržena s vysoce energeticky efektivní obálkou, která poskytuje kvalitní zateplení, eliminaci tepelných mostů a vzduchotěsnost. To výrazně snižuje potřebu energie na vytápění i chlazení. Větrání zajišťuje říze-

Z bývalé ledové plochy se stane vnitřní multifunkční prostor s proskleným zastřešením. Centrum se zaměří na výzkum zejména průmyslových odpadů specifických pro Moravskoslezský kraj, jako jsou strusky, odprašky, bioodpady a stavební odpad.

ný systém s rekuperací tepla, který umožňuje zpětné získávání tepla z odváděného vzduchu a zajišťuje kvalitní vnitřní prostředí při nízkých provozních nákladech.

„Velký důraz klademe na hospodaření s vodou. Sběr a akumulace dešťové vody ze střech bude sloužit především pro závlahu. Tento přístup výrazně snižuje potřebu pitné vody a odlehčuje kanalizační síti. To má i pozitivní dopad na okolí stavby. Retenční a vsakovací plochy a také zelené střechy a zelené fasádní prvky, kterých je navrženo víc, než je obvyklé, pomáhají zadržovat vodu v místě a omezují přehřívání okolí,“ zmiňuje Švrček. Součástí systému hospodaření s vodou budou také vrtané studny, které poskytnou další přírodní zdroj vody.

Po dokončení stavebních prací a terénních úprav celého okolí doplní CirkArenu i parkovací stání téměř pro 80 aut, čtyři plochy retenčního jezírka propojené lávkami a umělý vodní tok.

Jakub Švrček říká, že velkou výzvou během stavby bylo hned na začátku opustit myšlenku využití stávajícího objektu původní hokejové haly a zakomponování provozu přímo do ní. „S ohledem na potřeby budoucího provozu to bohužel nebylo reálné,“ konstatuje. Tou největší výzvou však bylo skloubit všechny požadavky budoucího provozu do jedné nové moderní budovy. „I když zaměření výzkumu je jednotné, tedy na cirkulární ekonomiku, výzkumné týmy jsou z různých odvětví a mají různé požadavky,“ připomíná, že jednotlivé týmy budou potřebovat rozdílné vybavení i typy prostorů. Plný provoz budovy by měl být zahájen během roku 2028.

Zateplení bez kompromisů: když o výsledku rozhoduje stabilita v čase

Rozhodování o zateplení budov se v posledních letech posouvá od čistě pořizovací ceny k celkové ekonomice provozu. V prostředí rostoucích požadavků na energetickou efektivitu, bezpečnost a udržitelnost přestává být klíčové, kolik izolace stojí dnes, a roste význam toho, jakou hodnotu přinese v horizontu desítek let.

Právě v tomto kontextu se do popředí dostávají plně minerální izolace, jako je Multipor ETX, novinka v sortimentu společnosti Xella. Tyto desky kombinují stabilní tepelněizolační vlastnosti s životností srovnatelnou se samotnou konstrukcí budovy. Desky se vyrábějí z přírodních surovin v České republice a jsou dostupné v tloušťkách 150, 200 a 250 mm, což umožňuje navrhovat obálky budov splňující i náročné nízkoenergetické či pasivní standardy.

Z pohledu investora to znamená zásadní rozdíl: zatímco některé běžné materiály vyžadují v průběhu životního cyklu renovace nebo řešení degradace, minerální desky si své parametry dlouhodobě udržují bez potřeby zásahů. **Multipor ETX je navíc nehořlavý (třída A1), difuzně otevřený a kapilárně aktivní**, takže přirozeně pracuje s vlhkostí a při-

spívá ke stabilnímu vnitřnímu prostředí budovy.

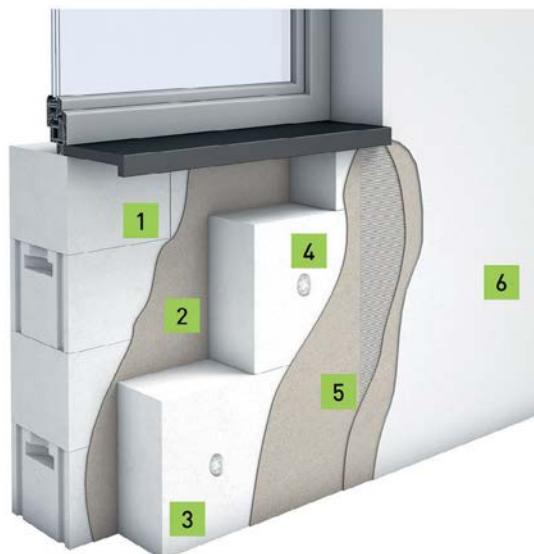
Ekonomická výhodnost se tak neprojevuje v první investici, ale v součtu nákladů na údržbu, opravy a provoz. Multipor ETX eliminuje některá rizika

spojená s vlhkostí či požární bezpečností, která mohou mít v případě nevhodného řešení výrazné finanční dopady. **Zároveň si zachovává rozměrovou stálost, nedeformuje se a nepodléhá biologickému napadení**, což přispívá k dlouhodobé funkci celých fasád.

Důležitým faktorem je také předvídatelnost. Materiál vyráběný z lokálních minerálních surovin není závislý na výkyvech cen ropy a nabízí stabilnější cenový vývoj i dostup-

nost. V kombinaci s minimální potřebou údržby a dlouhou životností tak představuje řešení, které odpovídá současnému trendu – optimalizovat nejen investiční náklady, ale především celkovou hodnotu budovy v čase.

Multipor ETX tak není jen technickou alternativou k běžným izolacím, ale strategickou volbou pro investory, kteří uvažují v delším horizontu a zohledňují nejen cenu, ale i rizika, stabilitu a provozní náklady budovy.

- 1 Ytong Thermo, PDK tl. 300 mm
- 2 Multipor lehká malta
- 3 Multipor ETX tl. 200 mm
- 4 Šroubovací hmoždinka s ocelovým trnem
- 5 Výztužná vrstva Multipor lehká malta + výztužná tkanina
- 6 Finální povrchová úprava silikátová / silikonová fasádní omítka

YTONG

multipor

„Bez aktivní role obcí a krajů dostupné bydlení nevznikne,“ říká Dušan Čížek z firmy Porr

Stavebnictví v Česku prochází výraznou proměnou. Digitalizace, nové technologie i udržitelnost dnes zásadně ovlivňují podobu a tempo výstavby. Mezi společnostmi, které tyto změny aktivně utvářejí, patří Porr – jedna z největších stavebních firem u nás. Vedle rozsáhlých infrastrukturálních projektů se zaměřuje také na rezidenční výstavbu, při níž využívá inovace včetně robotického zdění nebo 3D modelování. O dostupnosti bydlení a vývoji oboru hovoří předseda představenstva Porr Dušan Čížek.

Co dnes nejvíce ovlivňuje vývoj stavebnictví u nás?

Je to kombinace technologického vývoje, ekonomických tlaků a proměny poptávky. Digitalizace zásadně mění způsob, jakým se stavby navrhují i realizují – běžně dnes pracujeme s detailními 3D modely, které provádějí projekt od návrhu až po správu budovy.

Zároveň roste význam udržitelnosti a energetické efektivity, a to nejen kvůli legislativě, ale i podmínkám financování ze strany bank. A neméně důležitým faktorem jsou lidé – bez vysoce kvalifikovaných odborníků by žádná z těchto změn nebyla možná. Profesionalizace a modernizace stavebnictví jsou proto nevyhnutelné.

Jak se tyto změny promítají do bytové výstavby, která je nyní v centru pozornosti?

Rezidenční výstavba dominuje celému segmentu, zejména v Praze, Brně a dalších velkých městech. V metropoli je aktuálně rozestavěno historicky nejvíce bytů a rozsáhlá výstavba se postupně přesouvá do okolních lokalit, například do Kladna, Kolína nebo Berouna, především kvůli cenám pozemků. Zatímco v Praze se prodejní ceny nových bytů pohybují zhruba mezi 170 až 180 tisíci korun za metr čtvereční, v těchto lokalitách jde zhruba o 100 až 120 tisíc. Lidé tak hledají kompromis mezi cenou a dopravní dostupností.

Dlouhodobě se mluví o nedostatku bytů.

Co podle vás situaci nejvíce brzdí?

Často se zmiňuje složitý povoloovací proces a legislativa, ale to je jen část problému. V Česku se loni zahájilo zhruba 20 tisíc bytů v bytových domech, což odpovídá asi jednomu procentu z je-

jich celkového počtu. To by vzhledem k běžnému demografickému vývoji nebylo špatné číslo.

Problém je, že poptávku výrazně zvyšují další faktory. Česko, a zejména velká města, jsou velmi atraktivní i pro zahraniční obyvatele. Byty se navíc staly investičním produktem a růst cen způsobil, že rodinné domy jsou v podstatě nedosažitelné. To vede k dalšímu růstu poptávky po bytech i v krajských městech, kterou nelze v krátkém čase uspokojit. Výsledkem je začarovaný kruh pokračujícího růstu cen. Vysoká ziskovost bytového developmentu v posledních letech zároveň žene vzhůru ceny pozemků, což se následně promítá do konečné ceny bydlení.

Jak by tedy měla vypadat role obcí a krajů v oblasti bydlení?

Měla by být zásadní. Bez aktivní účasti veřejného sektoru dostupné bydlení nevznikne. Ceny v Praze a Brně patří v poměru k příjmům k nejvyšším na světě a samotný růst komerční výstavby situaci nevyřeší.

Obrovskou část ceny bytu totiž tvoří samotný pozemek. Podle lokality je to až 30 procent developerských nákladů. Pokud ale obec nebo kraj dokáže poskytnout pozemek pro dostupné bydlení zdarma, může výrazně snížit vstupní náklady projektu.

Při správném nastavení se může celková pořizovací cena bytu dostat pod 65 tisíc korun za metr čtvereční. Město nebo kraj se tak u bytu o velikosti 45 metrů čtverečních dostane na cenu pod tři miliony korun.

Při nájemném kolem osmi tisíc korun měsíčně je pak možné plně pokrýt náklady na jeho financování. To je cesta, jak se přiblížit modelu dostupného bydlení bez masivních dotací, jaký známe například z Rakouska a dalších západoevropských zemí.

Co myslíte tím „správným nastavením“?

Veřejný investor na sebe nemá přebírat rizika, která nést nemusí. Není žádný důvod, aby zajišťoval stavební povolení, objednával projekt a na ten pak soutěžil dodavatele. Tento postup je zdlouhavý a nevede k žádanému výsledku.

Měl by jasně stanovit parametry projektu – počet bytů na příslušné parcele, požadavky na vzhled domů, rozsah případných komerčních ploch, řešení parkování a požadavek na ze-

“

Není důvod, aby veřejný investor zajišťoval stavební povolení, objednával projekt a na ten pak soutěžil dodavatele.

leň. Jednotliví zájemci by ve výběrovém řízení nabídli závazné architektonické řešení lokality včetně pevné ceny bytů.

Velmi efektivní je také model převzetí financování i správy domů ze strany dodavatele, který pak nabídne kombinaci závazného architektonického řešení a nájemného.

Čím větší prostor dostanou zkušení dodavatelé v návrhu stavby a volbě technického řešení, tím levnější mohou být byty a nájemné.

Službu návrhu a stavby, tedy systém Design and Build, dnes naše společnost poskytuje komerčním developerům. Na nejlépe navržených projektech jsme schopni dodat byt za cenu kolem 50 tisíc korun za metr čtvereční obytné plochy, a to včetně rekuperace a podlahového topení.

Je možné, že byty v Česku v dohledné době zlevní?

Výrazné zlevnění komerčního bydlení očekávat nelze. Spíše naopak – realistické scénáře počítají s dalším růstem v závislosti na ekonomickém vývoji. Samotné stavební náklady se dnes pohybují zhruba mezi 50 až 75 tisíci korun za metr čtvereční. Zbytek ceny tvoří pozemek, který je v Praze a dalších velkých městech extrémně drahý. Dále do hry vstupují náklady na financování, projektovou přípravu, marketing a samozřejmě riziko a marže developera. Proto ani výrazná úspora na samotné stavbě spolu s pružnější legislativou nezajistí dramatický pokles koncové ceny. Pokud má být bydlení dostupnější, musí se řešit celý řetězec, nejen samotná realizace.

„Stavebním trendem posledních let je důraz na energetickou účinnost nebo snižování provozních nákladů. A technologie jako rekuperace nebo podlahové vytápění se stávají standardem většiny novostaveb. Jednoznačně pak vidíme trend zmenšování bytů v jednotlivých kategoriích, 1+kk o velikosti nad 30 m² je dnes už spíše výjimkou,“ říká předseda představenstva Porr Dušan Čížek.

Jaké technologie nejvíce ovlivňují stavebnictví?

Klíčová je digitalizace a práce s daty. Běžně využíváme BIM modely, které umožňují přesně plánovat, koordinovat a řídit stavbu. Každý projekt má své digitální dvojče, které slouží i pro následnou správu budovy. Dále například testujeme robotické zdění pro zvýšení přesnosti i pracovního tempa.

Stále častější je používání systému Design & Build, kdy stavební firma zajišťuje projektový návrh i realizaci stavby. U soukromých zadavatelů se už dnes jedná o dominantní způsob zadávání zakázky, u veřejného sektoru jde bohužel o ojedinělé případy. Je to škoda, při správném nastavení může tento přístup snížit náklady investora až o 20 procent a zároveň výrazně zkrátit dobu výstavby.

Mluví se o nedostatku pracovníků.

Jak to vnímáte vy?

Nedostatek kvalifikovaných lidí je jedním z hlavních limitů celého odvětví. Stavebnictví přitom nabízí stabilní zaměstnání, dlouhodobou perspektivu a nadprůměrné ohodnocení. Laická veřejnost to přitom neví a má o našem oboru zkreslenou představu. Například průměrná mzda dělnických profesí v naší společnosti dosahuje průměrné mzdy v celé ekonomice a platy našich techniků jsou výrazně nad průměrem platů vysokoškolsky vzdělaných pracovníků v jiných oborech.

Přibližně polovina našich zaměstnanců pracuje na technických pozicích a většina z nich má vysokoškolské vzdělání. Problém je ale v tom, že obor neumí dostatečně komunikovat svoje výhody a je vnímán jako nemoderní a nezajímavý.

Může technologie tento nedostatek lidí nahradit?

Ne zcela. Technologie práci zefektivňují, ale nenahrazují lidskou odbornost. Stavebnictví je velmi variabilní obor, kde je každý projekt unikátní a vyžaduje koordinaci mnoha profesí. Automatizace a robotizace má své limity a bude spíše doplňkem než náhradou lidské práce. Budoucnost proto vidím v kombinaci moderních technologií a vysoce kvalifikovaných lidí.

Jaký vývoj očekáváte v následujících letech?

Současný stavební boom nebude trvat věčně, ale stavebnictví jako celek zůstane perspektivním oborem. Na rozdíl od jiných výrobních nebo služeb není stavbu možné dodat jinak než ji postavit v Česku našimi technikami a dělníky. Náš obor se tak, na rozdíl od jiných, nemůže odstěhovat například do Asie ani být kompletně nahrazen umělou inteligencí.

Stavebnictví samozřejmě čekají další rychlé změny. Bude se dál digitalizovat, využívat automatizace a robotizace a čím dál větší část procesů bude podporována nebo převzata umělou inteligencí. Poroste tlak na efektivitu procesů. Vždy však bude oborem s vysokou přidanou hodnotou lidské práce.

Text vznikl ve spolupráci s firmou **Porr**.

**Kultura mění
vztah obyvatel
k jejich městu**

Trenčín dostal na jeden rok šanci oživit zájem svých obyvatel i návštěvníků o kulturu města. Architektka **Hana Laššová** z Kreativního institutu Trenčín popisuje, jak se město proměňuje a jakou roli v tom hrají revitalizace velkých areálů i komunitní akce v ulicích.

T

Titul Evropské hlavní město kultury dostanou v každém roce obvykle dvě nebo tři města. Prestiž projektu mohou využít jako impulz k urbanistické proměně a zvýšení své atraktivity. V Česku už tuto příležitost získala v minulých letech Praha a Plzeň, v roce 2028 se k nim připojí České Budějovice. Ze slovenských měst tento titul získaly v roce 2013 Košice a letos se pomyslné reflektory zaměřují na kulturu Trenčína. „Vnímám jako obrovský úspěch, že Trenčín získal tento titul a s ním spojené finance s profesionální podporou k tomu, aby za krátký čas realizoval vizi svých občanů o budoucnosti města,“ říká architektka a projektová manažerka pro veřejný prostor v Kreativním institutu Trenčín Hana Laššová. V rozhovoru popisuje, jak mohou kulturu města přetvářet i jednorázové intervence a proč je pro město důležité investovat do komunitních projektů, které se zdají být finančně nevýhodné.

Trenčín má jako Evropské hlavní město kultury 2026 motto „Probouzíme zvědavost“.
Na co jste v Trenčíně zvědavá vy?

Osobně jsem velmi zvědavá na to, co přijde po roce 2026, až akce skončí. O tom, co se bude dít v tomto roce, mám už docela jasnou představu a ano, zajímá mě i to, jak budou plánované projekty přijaté, jaká bude jejich návštěvnost a ohlasy místních lidí. Ale z hlediska dlouhodobé udržitelnosti je pro mě mnohem důležitější to, jak bude Trenčín vypadat po roce 2026. Jestli město bude schopné uchopit některé vznikající projekty a pokračovat v nich dál. I nemyslím tím jen vedení města, ale také různé skupiny obyvatel. V rámci Evropského hlavního města kultury totiž pořádáme řadu

akcí, které nejsou jen jednorázového charakteru jako výstavy a koncerty, ale jsou to dlouhodobé strategické projekty zaměřené na rozvoj místních komunit a práci s veřejným prostorem. U těch mám naději, že s rokem 2026 neskončí.

Titul je úzce spojený s kulturou. Jak může podle vás kultura dlouhodobě měnit město nebo region?

Jsem přesvědčená, že i spousta malých kulturních akcí může být dohromady impulzem, na který se nabalí další nápady. Zajímavě o tom mluví David Kašpar ve své knize *Co dokáže kultura?*. Popisuje v ní kulturní spirálu, která dává do pohybu sousedské vztahy, sociální soudržnost a společenský rozvoj daného místa. Když jsou tyto snahy dobře pojmenované, akce se opakují a mají za sebou širší strategii, postupně se změní i pohled lidí na jejich město. Vnímají ho víc pozitivně, chtějí v něm žít a podnikat, chtějí se do něj vrátit. Obyvatelům města to dodává sebevědomí a motivuje je to k větší angažovanosti. A to je přesně to, o co se teď snažíme v Trenčíně. Může to mít i obrovské ekonomické přínosy, které si zatím nedokážou představit ani politici, které žádáme o podporu.

Jsou tedy primární cílovou skupinou sami obyvatelé Trenčína, nebo návštěvníci města?

Myslím, že to jde souběžně. Obyvatelé jsou samozřejmě hlavní prioritou, protože to jsou ti, kdo tu dlouhodobě zůstávají. Ale k tomu, aby tu chtěli žít, je potřeba vybudovat i vnější zájem o město, přilákat turisty a dát lidem důvod sem jezdit nebo se sem i přistěhovat. Znáám v Trenčíně lidi, kteří sem přišli z Británie a nemohou si to tu vynachválit.

Hana Laššová

architektka urbanistka
a projektová
manažerka

Vystudovala architekturu
na Slovenské technické
univerzitě v Bratislavě.

Zahraniční zkušenosti
získala jako stážistka
v berlinském studiu Cobe.

V letech 2016–2024
pracovala v ateliéru
GutGut, například
na projektu transformace
bratislavské tiskárny
Svornost.

Aktuálně je projektovou
manažerkou pro veřejný
prostor v Kreativním
institutu Trenčín, který
realizuje program
Evropské hlavní město
kultury Trenčín 2026.

**Přebudovat
industriální pro-
stor na kulturní
nebo komunitní
centrum je
z krátkodobého
pohledu ztrá-
tové, ale může
to být investice,
která dává
celému území
obrovskou při-
danou hodnotu.**

V Trenčíně teď řídíte projekt Město přetvo- řené. Co všechno se za ním skrývá?

Je zaměřený na širší práci s veřejným prostorem ve městě. Má různé linie, ve kterých například upozorňuje na lokality zatížené dopravou a navrhuje způsoby bezpečné a inkluzivní mobility. Ve spolupráci s městem třeba řešíme bezpečnost v okolí škol. A mnohdy k tomu využíváme takzvaný placemaking, což se dá přeložit jako „městotvorba“. Jde o vytváření dočasných intervencí ve veřejném prostoru společně s lidmi, kteří ho obývají nebo navštěvují.

Můžete říct konkrétní příklad takové dočasné intervence?

Například jsme se zaměřili na Palackého ulici, která je přímo v centru. Tam testujeme různé formy parkletů. To jsou malé instalace v rozměru parkovacího stání, obvykle nějaké posezení. Jde o to ukázat, jak by se takové místo dalo efektivně využít k vytvoření přívětivého komunitního prostoru, kdyby ho neblokovalo parkovací stání, které je mnohdy obsazené jen pár hodin denně. Dalším příkladem může být mobiliář na sídlišťích, který podpoří sousedské vztahy. To jsme minulý rok vyzkoušeli v blízkosti jedné kavárny, která neměla terasu. Vytvořili jsme tam dočasné posezení spojené s nedalekým dětským hřištěm a tržnicí, takže se tam lidé mohli setkávat. Nápad se velmi líbil jednomu komunálnímu politikovi z jiného sídliště, takže už připravujeme podobnou komunitní intervenci na dalším místě.

Setkáváte se i s nesouhlasem? Umím si před- stavit, že třeba rušení parkovacích míst se nemusí líbit všem.

Ano, nastávají i takové situace. Když se minulý rok realizoval druhý parklet, některé z okolních podniků nebyly úplně spokojené, protože předtím ta volná parkovací místa využívaly pro zásobování. Nechtělo se jim vozit zboží z místa určeného pro zásobování, které bylo o dvacet metrů dál. Snažili jsme se to s nimi vykomunikovat a ukázat jim, kde mají možnost parkovat, ale ne vždy se to setkalo s pochopením, někdy byl větší prioritou jejich osobní komfort. Jindy se setkáváme s nevolí poslanců nebo aktivních občanů, když se jim některé naše intervence zdají zbytečné. Ti se pak ptají, kolik to stálo, protože to považují za vyhozené peníze. Pořád jde ale jen o dočasnou intervenci, které jsou mnohem méně nákladné než trvalá rekonstrukce ulice nebo náměstí.

Ale celková atmosféra města je velmi pohodová. Lidé tu rádi tráví čas na náměstích a v kavárnách. Cítím, že jsou tu lidé, kteří mají chuť něco pro město dělat a i díky titulu Evropské hlavní město kultury k tomu dostávají příležitosti. Krásné je, jak nás to mezi sebou propojuje, každý den můžete potkat na ulici někoho známého.

Jaký to má vliv na urbanismus a rozvoj města?

Rozhodně je vidět, že město do veřejného prostoru investuje. Tento rok bylo dokončeno několik velkých projektů, prezentovaly se právě při zahá-

jení Evropského hlavního města kultury. Zmínila bych tři významné lokality, které se otevřely lidem v centru města. První z nich je pěší zóna v ulici Hviezdoslavova, která vede z historického centra do města. Potom je to náměstí Svate Anny a ulice I. máje. Velmi mě potěšilo, že místní lidé mohli kromě kulturních akcí zažít i nově upravené prostory města, které jsou určené pro jejich setkávání. Na těchto místech bylo dlouho staveniště, což bylo nepřijemné a omezující. Teď jsme zažili radost, že se ta místa otevřela a že už z daných rekonstrukcí mohou benefitovat obyvatelé města.

Velkým projektem je také rekonstrukce bý- valého železničního mostu Fiesta, i ten se má proměnit v korzo s kavárnami, letním kinem a volnočasovými prvky. Kdy bude otevřen?

Myslím, že by měl být dokončen v posledním kvartálu tohoto roku. Stavba se bohužel zdržela kvůli technologickým komplikacím, takže nemohl být představen společně s ostatními veřejnými prostory při zahájení tohoto roku.

Jak tuto rekonstrukci jako architektka hodnotíte?

Jde o ambiciózní projekt, který má ale silnou návaznost na budoucí podobu přilehlých břehů řeky Váh, které prochází nebo budou procházet revitalizací a ve výsledku tak půjde o symbiotický vztah. Důležité bude vhodně obsadit jednotlivé buňky na mostě a přesvědčit nájemce, že se zde do nich vyplatí investovat. Mimo to si některé z nich zřejmě nechá ve správě město pro veřejně prospěšné činnosti.

Letos bylo v Trenčíně dokončeno několik velkých projektů, které se otevřely lidem v centru města. Jedním z nejviditelnějších je pěší zóna v ulici Hviezdoslavova, která vede z historického centra do města.

Je v Trenčíně nějaké stále ještě nevyužité místo, které by si podle vás zasloužilo oživení?

Napadá mě jedno místo, které už transformací prochází, ale z mého pohledu nešťastnou a v tuto chvíli se s tím už nedá nic dělat. Je to areál bývalé textilky Merina, kde se nejdříve zbourala část areálu, aby vznikl nový supermarket s nákupní zónou a velkým parkovištěm, a teď vzniká v další části rezidenční komplex, který předpokládám, že poskytne kvalitní bydlení pro obyvatele Trenčína. Ale bourají se kvůli tomu původní objekty postavené za války nebo v poválečném období. Myslím si, že je to škoda, protože továrna byla součástí identity Trenčína a v tomto případě se nepodařilo ji přetvořit v území, kde by se setkávalo ve větší míře staré s novým. Nechci to ale vyčítat ateliéru, který na tom pracoval, což jsou velmi zkušené architekti. Problém spíše někdy nastane u komplikovaných vlastnických vztahů těchto areálů. Když jsou v majetku samosprávy, bývá větší šance, že se podaří zachovat jejich ráz a také nějaký veřejně prospěšný účel.

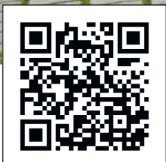
Takové využití pak ale často nemá potřebnou finanční návratnost.

Je pochopitelné, že investor chce objekt transformovat tak, aby přinášel co největší zisk. Když se starý industriální prostor přebuduje na kulturní

Inzerce

EK016STRIDO

Široký výběr vrat a designu

www.trido.cz

nebo komunitní centrum, z krátkodobého pohledu je to ztrátové. Ale z dlouhodobého hlediska to může být investice, která dává celému území obrovskou přidanou hodnotu, protože lidé tam chtějí žít a podnikat. To se ale v číslech neprojeví hned.

Když jste začínala v ateliéru GutGut, zažila jste mimo jiné konverzi velkého průmyslového objektu bývalé Mlýnice v Bratislavě, kde je dnes multifunkční eventové centrum. Jaký potenciál a jaké limity u tohoto typu transformace vnímáte?

Mlýnice byla zrovna příkladem projektu, kde byl investor velmi nakloněný komunikaci a spolupráci s architekty. Potenciál vidím v tom, že to oživilo průmyslovou lokalitu, kam dřív lidé ani neměli důvod jít, ale už v průběhu rekonstrukce se tam začaly pořádat různé eventy a mnozí obyvatelé Bratislavy to místo vlastně objevili. Rekonstrukce proběhla už před téměř deseti lety a v té době to byl jeden z velkých příkladů transformace průmyslového objektu na Slovensku, které svým způsobem ukázaly dobrý směr. Jako jisté omezení vnímám to, že šlo jen o jednu budovu, a ne o transformaci celého území. To má například tu nevýhodu, že je trochu obtížné se tam dostat. Což také ovlivňuje využití několika loftových bytů, které tam vznikly, ačkoliv jsou samy o sobě velmi atraktivní.

Bývalý železniční most Fiesta (nahore) se má proměnit v korzo s kavárnami, letním kinem a volnočasovými prvky. Dokončen by měl být na konci roku.

V rámci říjnové intervence vznikla pod vedením street artových umělců velkoformátová malba na asfalt (dole). Tu vytvořily děti ze ZŠ Na Dolinách a nejen že ozdobila prostor, ale zároveň oddělila pěší zónu od automobilové dopravy.

Co je podle vás klíčové zvážit, když se řeší, zda se má budova bývalé továrny zbourat, nebo i za cenu vyšších nákladů přestavět?

Možná to vyzní až příliš dogmaticky, ale já jsem vždy zastáncem toho, aby se našlo nějaké řešení, jak objekt nebourat, pokud není ve vyložené špatném technickém stavu, například kvůli narušené statické. To ale neznamená, že podoba objektu musí zůstat sto procentně stejná. Je tam důležité najít rovnováhu mezi zachováním specifických prvků, které odkazují na historii toho místa, a na druhé straně nějakými novými vrstvami. Určitě tam hraje roli i památkový výzkum a pak také participativní setkání s obyvateli nebo stakeholdery v dané lokalitě. Myslím, že je opravdu důležité ptát se lidí v okolí a přemýšlet nad tím společně s nimi.

U bývalých továren se nabízí vytvořit z nich sportoviště, protože mají prostorné haly, vysoké stropy a robustní konstrukce. Jakou s tím máte zkušenost?

Jako architektka jsem na žádném takovém projektu nepracovala, ale nedávno mě velmi inspirovala návštěva sportovního střediska Nørrebrohallen v Kodani, které bylo vybudováno v bývalém tramvajovém depu. Po rekonstrukci tam vznikly nádherné sportovní prostory s horolezeckou stěnou, velkou tělocvičnou, ale i bistro a knihovnou, takže tam chodí rodiny s dětmi a každý si tam v jiném koutu budovy najde svou volnočasovou aktivitu.

Další hezký příklad máme i kousek od Trenčína, v obci Partizánske, která se původně jmenovala Baťovany. Je tam obrovský areál bývalé Baťovy fabriky a dělnická kolonie, podobná jako ve Zlíně. Mezi obyvateli tam vznikla aktivní skupina, která založila občanské sdružení Fabrika umenia a letos se jim podařilo odkoupit jednu z průmyslových hal – Fabrika 61, které postupně mění na kulturně-kreativní centrum. Je zajímavé, že často podobné projekty začínají u motivovaných občanů, kteří do toho vloží svůj čas, úsilí a někdy i nemalé soukromé peníze. Takové akce pak dokážou pohnout celým městem.

Co je z vašeho pohledu největším nepřitelem komunitního rozvoje měst?

Největší překážkou bývá nezájem a neochota vést mezi sebou dialog. Ať už ze strany obyvatel, nebo vedení měst. Mnoho lidí také rozděljuje svůj osobní čas mezi práci a rodinu a možná ani neví, jak zanedbává své sociální vazby v návalu povinností. Z pohledu urbanismu města pak komunitní aktivity nejlépe rozkvétají ve veřejném prostoru nezatiženém dopravou, kde se mohou lidé bezpečně pohybovat. To se snažím ukázat i v rámci aktivit Trenčín2026 pomocí uzávěr známých tranzitních ulic v centru i na sídlišťích. Korzo Soblahovská třeba minulý rok přilákalo na designový trh, koncerty a diskuse více než 13 tisíc návštěvníků. V této linii pokračuje i samotné město při plánování příštího rozvoje centra směrem k řece a vytvoření vytiženého dopravní tepny, která ho od něj odřezává.

Stavíme **s rozumem.** Navrhujeme **s citem.**

HORIZON

- horizonholding.cz
- Na trhu od roku 2001
- 2000 postavených bytů a další v přípravě

Blízká – Karlín

Moderní bydlení s atmosférou města
rezidenceblizka.cz / kolaudace v roce 2026

Arboret – Praha 4

Život v harmonii s přírodou
arboret.cz / v prodeji

Aura – Statenice

Design, prostor a klid na dosah
aura-statenice.cz / v prodeji

DOTACE

Zelená úvěrům na úsporné renovace

Oblíbený dotační program Nová zelená úsporám podpořil za dobu své 16leté existence kolem 600 tisíc domácností. Program se nejprve loni v listopadu zastavil a v březnu nová vláda představila jeho upravenou podobu. Zatím jej však jen nastínila nahrubo, detailněji má být podpora snižování energetické náročnosti budov zveřejněna v květnu.

M

Ministerstvo životního prostředí bude nově podporovat energeticky úsporné renovace budov přes zvýhodněné úvěry, přímé dotace mají být dostupné jen omezené skupině „zranitelných domácností“ jako ochrana před energetickou chudobou.

Na rodinné i bytové domy bude možné získat bezúročný úvěr na zateplení, výměnu zdrojů tepla, fotovoltaiku a dobíjení elektromobilu, úsporný ohřev vody, rekuperaci, dále na systémy hospodaření s vodou i na zelené střechy. Upravený program začne v následujících měsících postupně nabíhat.

Loňské náhlé pozastavení příjmu žádostí vyvolalo nejistotu u majitelů budov, kteří měli již zpracované projekty na renovace svých domů, ale kvůli vyčerpání alokace nestihli požádat o podporu. Ministerstvo jim ale vyšlo vstříc. Od 25. března do 15. dubna mohli tito lidé žádat o kompenzace výdajů na projektovou přípravu až do výše 50 tisíc korun pro rodinné domy a až 100 tisíc korun pro bytové domy. Zpracovanou dokumentaci budou lidé moci využít nově při podání žádosti o zvýhodněný úvěr.

Příjem žádostí o schválení projektu renovace pro čerpání bezúročných úvěrů se otevře v červnu, banky je začnou nabízet od září 2026. Jeho atraktivita bude záviset od konkrétního nastavení, které zatím nebylo zveřejněno.

Stavebnictví je konzervativní obor, který potřebuje předvídatelnost, a výpadek zakázek je na trhu už patrný. „Ochlazení je v určitých segmentech i velké,“ říká Vítězslav Malý, ředitel sdružení Centrum pasivního domu. „Přerušení programu Nová zelená úsporám ničí potřebnou kontinuitu stavebního sektoru a jeho jasně dané, dlouhodobé podmínky.“

Řada lidí měla podle něj zpracovanou projektovou dokumentaci nebo měla dotaci jako jeden z důležitých bodů pro realizaci, ale část z nich

Příklad renovace domu z roku 1975 v Českém Brodě pomocí programu Oprav dům po babičce:

	Před renovací	Po renovaci
■ Klasifikace budovy (dle PENB)	E	A
■ Celková roční spotřeba energie (včetně teplé vody, osvětlení, spotřebičů)	29 MWh	12 MWh
■ Celkové roční náklady za energii	110 000 Kč	30 000 Kč
■ Úspora provozních nákladů za energii / v %	80 000 Kč	73 %
■ Výše investice (v cenách roku renovace)		1,7 mil. Kč
■ Výše dotace		0,8 mil. Kč

kvůli pozastavení programu své plánované rekonstrukce odložila.

Peníze došly, alternativou jsou zvýhodněné půjčky

Omezení štedré podpory z dřívějšího nastavení Nové zelené úsporám (NZÚ) ale bylo nevyhnutelné. „Spíše než revoluci to vnímám jako logický posun programu jako takového, který je částečně motivován nedostatkem finančních prostředků,“ říká Malý s tím, že na tuto situaci by musela reagovat jakákoliv vláda.

Nové nastavení by mohlo mít udržitelnější rozměr. Jeho úskalím je však to, že na bezúročný úvěr budou mít nárok jen žadatelé, kteří projdou posouzením úvěruschopnosti ze strany banky. „My v Centru pasivního domu s posunem programu souzníme, dlouhodobě říkáme, že je potřeba zapojit více soukromého financování a jít cestou zvýhodněných úvěrů,“ říká Malý.

Směřování programu k většímu zapojení finančních nástrojů, zejména zvýhodněných nebo bezúročných úvěrů, pozitivně hodnotí i Marta Gellová, ředitelka oborové aliance Šance pro budovy. „Tento model může dlouhodobě umožnit větší objem renovací a stabilnější financování programu. Budování motivace čistě prostřednictvím přímých dotací bylo z dlouhodobého hlediska neudržitelné a zároveň působilo na deformaci trhu.“

V podobném duchu se dříve vyjádřila i architektka Marcela Kubů, ředitelka Asociace výrobců minerální izolace: „Plošné dotace byly vhodným nástrojem v době energetické krize a extrémních cen. V období stabilizace energetického trhu může být efektivnější kombinace cílených dotací – například pro veřejné budovy či nízkopříjmové domácnosti – a zvýhodněného financování pro ostatní vlastníky.“

Aliance taškových střeš však upozorňuje, že nová podoba NZÚ založená na zvýhodněných úvěrech přiměje některé majitele nemovitostí k tomu, „aby při rekonstrukci hledali především co nejlevnější variantu s cílem minimalizovat výši nebo délku splácení.“ Zástupci aliance upozorňují, že střecha patří mezi klíčové konstrukce domu, protože zásadně ovlivňuje energetickou bilanci budovy, ochranu konstrukce před vlhkostí i celkovou životnost stavby. „Je proto důležité, aby systém podpory renovací motivoval majitele domů k co nejkvalitnějšímu a dlouhodobě udržitelnému řešení, nikoliv ke krátkodobým řešením jen kvůli nižší pořizovací ceně,“ uvedl za Alianci taškových střeš technický odborník Jakub Hemza.

Pokračování programu vítá i klastr Česká peleta. Podle jeho zástupců si v posledních letech díky NZÚ vyměňovali kotle za ekologické zdroje spíše majetnější domácnosti. Jenže podle odhadů je v Česku stále 200 tisíc „zcela nevyhovujících starých kotlů“, které mají vysoké emise a nadále významně zatěžují ovzduší v obcích. A tyto kotle často provozují nízkopříjmové domácnosti, které však na dotovanou půjčku ne-

dosáhnou, varuje klastr. „Neprojdou bodováním v bance a rozhodování o tom, kdo získá státní podporu, se tak převádí na soukromé firmy a jejich vnitřní procesy,“ podotkl předseda klastru Vladimír Stupavský.

A půjčky navíc nebudou dostatečně motivační pro řadu běžných domácností. Ohotě lidí investovat do ekologického zdroje by podle Stupavského pomohlo snížení DPH pro dřevní paliva, která je u nás na úrovni 21 procent, kdežto například v Německu to je sedm a v Rakousku 13 procent.

Neférové inzeráty

To, že zdroj peněz vysychá a že bude program potřeba změnit, bylo podle Malého patrné už během roku 2025. „Od léta jsme upozorňovali klienty, kterým radíme s rekonstrukcí, že jdou do určitého rizika, protože peníze mohou dojít,“ říká Malý. Část žadatelů byla do března v nejistotě, protože si nechala zpracovat projekty na rekonstrukci domu a kalkulovali s dotací, jenže mezitím byl program ukončen.

„Spoustě lidem projekty připravovali různí zprostředkovatelé dotací nebo dodavatelé materiálů a technologií, kteří situaci záměrně nevníмали a někdy i nabírali klienty těsně před nebo po ukončení programu s tím, že se v lednu spus-

tí znova.“ I dnes lze podle Malého na internetu narazit na inzerát, který lidem nabízí přípravu dokumentace s tím, že dotace bude spuštěna za měsíc.

Malý má zároveň zkušenost s programem Oprav dům po babičce – podprogramem NZÚ. V roce 2020 koupil pro svou rodinu dnes už 50 let starý dům v Českém Brodě. Dům byl v té době delší čas neobydlený a jeho noví obyvatelé po nastěhování nejprve investovali do jeho interiéru a technologií včetně otopné soustavy. „Na větší rekonstrukci nastal čas v roce 2024, kdy jsme podali žádost o dotaci,“ říká Malý.

Ačkoli se pohybuje v oboru, i on narážel na problémy s kvalitou řemeslníků, ale našťastí si sehnal kvalitní technický dozor. Když se na to dívá zpětně, dnes by udělal rekonstrukci najednou, protože je to rychlejší a méně náročné na organizaci. „Většina lidí ale bohužel musí renovaci rodinných domů etapizovat, protože koupit nemovitost a rovnou ji kompletně zrekonstruovat je v dnešní době velmi finančně náročné,“ říká Malý.

Se samotnou rekonstrukcí je spokojený. Kdyby však šel vrátit čas, volil by rovnou tepelné čerpadlo místo kondenzační kotle. „Vyměním jej až v momentě, kdy se stávající plynový kondenzační kotel přiblíží k hranici své životnosti,“ říká Malý.

“

Přerušeni programu Nová zelená úsporám ničí potřebnou kontinuitu stavebního sektoru a jeho jasně dané, dlouhodobé podmínky.

Inzerce

EKOENBRA

ENBRA

**Vaše budova může
fungovat chytřeji.
A levněji.**

Ukážeme vám, kam dnes skutečně odtékají vaše peníze a na základě reálných dat navrhujeme řízení, které z vaší budovy udělá efektivní a úsporný celek.

**V pravý čas vyrábět.
Chytře spotřebovávat.
Výhodně nakupovat i prodávat.**

Fotovoltaika, tepelná čerpadla, nabíječky i další technologie včetně průmyslových propojujeme do jednoho funkčního systému, který pracuje za vás.

www.energetika.enbra.cz

Rodinný dům nebo průmyslová hala - máme řešení pro všechny typy objektů.

„NZÚ ve všech svých podobách významně pomohla renovacím starších bytových nebo rodinných domů, na jejichž majitele či obyvatele dopadl růst energií nejcitelněji,“ komentovala Jindra Novotná, členka představenstva České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a autorizovaná inženýrka v oboru pozemní stavby a energetická specialista. Dosavadní programy NZÚ vedly ke vzniku řady nových firem, které nabízely služby ke zvýšení energetické efektivity staveb, pro využití obnovitelných zdrojů ve stavbách pro bydlení. „Kombinace dotačních titulů vedla k strmému nárůstu prodejců i dodavatelů OZE, hlavně fotovoltaických elektráren,“ říká Novotná. Objevily se proto problémy s některými novými dodavateli bez historie. Podle komory vzrostl počet nedostatečně, či přímo nekvalitně realizovaných instalací fotovoltaiky, hlavně na rodinných domech.

„V důsledku přibývá i požárů nebo závad,“ tvrdí Novotná s tím, že minimálně v tomto ohledu dává zvolnění dotací smysl, protože pomůže oddělit kvalitní dodavatele od méně seriózních.

I odborníci v oboru při rekonstrukcích narážejí na problémy s kvalitou řemeslníků. Tento problém ale vyřeší kvalitní technický dozor. Další krok, který může pomoci usnadnit budování, je rekonstruovat vše najednou. Je to rychlejší a méně náročné na organizaci. Samozřejmě jde o velmi drahou variantu.

Od přesunu od dotací k bezúročným úvěrům si ministerstvo slibuje větší stabilitu oproti předchozím letům, kdy se program opakovaně zastavoval kvůli rychlému vyčerpání alokace. Nově financování renovace zajistí zapojené banky nebo stavební spořitelny, ale úroky za žadatele plně uhradí Státní fond životního prostředí. Model fungování ministerstvo zveřejní v květnu, důležitá bude otázka zajištění financování budoucích úroků po celou dobu úvěru.

„Měla by proběhnout analýza dalších opatření a prohloubit se debata o dalších nástrojích podpory. Mezi ně může patřit například snížení DPH na instalace obnovitelných zdrojů na nulu, snížení DPH na elektřinu pro tepelná čerpadla a na dřevo a pelety na pět procent nebo zavedení daňových odpočtů pro domácnosti i podnikatele,“ navrhuje Štěpán Chalupa, předseda Komory obnovitelných zdrojů energie.

Odborníci se nicméně shodují, že v době aktuálního geopolitického napětí, rostoucích cen energií a přísnější evropské legislativy mají investice do úspor energií větší smysl než kdykoli dříve.

Systemy, které zkracují výstavbu

AIR Glass

Celoskleněné zábradlí s dotaženými detaily a návaznostmi.

AIR Frame

Hliníkové zábradlí s mimořádně štíhlým profilem. Vzhled oceli, výhody hliníku.

Architektura bez rušivých detailů

Skrytá kotvení. Čisté linie. Bez viditelných svarů.

Rychlá a přesná montáž

Řešení připravená pro tempo současných projektů.

Jeden dodavatel, plná odpovědnost

Vlastní systém. Vlastní výroba. Vlastní montáž.

Zábradlí AIR pro rezidenční i komerční development

Navrženo pro realitu stavby

ABADIA
Konstrukce pro odvážné vize

Vlastimil Cikhart / Obchodní ředitel
+420 774 466 611
obchod@abadia.cz

www.abadia.cz/air

Adresa Pařížská: Stomilionové bydlení chce být funkční, a ne okázalé

Byt má velkorysou dispozici 4+kk o ploše 130 m². Přestože za něj nový majitel zaplatil přes sto milionů korun, opulentnost v něm nenajdete. Interiér komunikuje úsporným, ale srozumitelným jazykem.

Jak to vypadá uvnitř bytu v nejdražší ulici Česka? Interiér, který dokonale odráží životní styl kosmopolitní elity, nedávno na Pařížské realizovala společnost Vimislicki. Místo opulentnosti ale stojí na minimalismu, ušlechtilých materiálech a řemeslné preciznosti.

Pařížská v sobě mísí kořeněnou vůni historické Prahy se svěžestí nejnovějších kolekcí prémiových značek. Realitněporadenská společnost Cushman & Wakefield pulzující třídu pravidelně zařazuje do žebříčku nejdražších nákupních ulic světa podle výše nájemného. Luxusní apartmány se zde prodávají v řádu desítek milionů korun. Atypické a nadstandardně řešené jednotky se pak mohou vyšplhat až za stamilionovou hranici. Vlastnit nemovitost v Pařížské je tak dlouhodobě považováno za symbol prestiže i stabilní investici.

Atraktivitu lokality zvyšuje i skutečnost, že celé okolí v posledních letech prochází výraznou proměnou. Od plánované revitalizace náměstí Miloše Formana přes rekonstrukci bývalého hotelu InterContinental na pětihvězdičkový Fairmont Golden Prague až po transformaci někdejší brutalistické budovy Mezinárodního svazu studentstva ze 70. let na polyfunkční dům Pařížská 25. Ten dnes patří investiční skupině Kaprain podnikatele Karla Pražáka.

Od atypických výtahů k přepychovým interiéřům

Luxusní apartmány v Pařížské se tak bezesporu dají označit za trofejní nemovitost. Interiér jednoho takového nedávno vznikl kompletně v dílnách české společnosti Vimislicki, která se původně specializovala převážně na výrobu atypických výtahů na míru.

„V našem showroomu v Dlouhé se už roky potkáváme s koncovými zákazníky, investory, ale především s architekty a designéry. Přirozeně tak vznikl nápad propojit se s několika z nich. Měli jsme také to štěstí setkat se s pánem s více než patnáctiletou historií vlastní stolárny a truhlárny, která spolupracovala s prémiovými značkami v Praze. Když se rozhodl odejít do penze, dostali jsme možnost podnik odkoupit. A to včetně celého týmu,“ vypráví spolujednatel společnosti Jakub Vymyslický o vývoji firmy.

Jejich typickými zákazníky jsou dnes lidé, kteří kvůli pracovnímu vytížení nemají prostor věnovat se detailům, očekávají proto plně zajištěné řešení na klíč. „Nabízíme kompletní servis – od návrhu interiéru přes realizaci a instalaci až po následný servis. Pro lidi, kteří se tím nechťejí nebo nemohou zabývat, je to často zásadní.“

Úsporný luxus

Samotný byt má velkorysou dispozici 4+kk o ploše 130 metrů čtverečních. Přestože za něj nový majitel zaplatil přes sto milionů korun, okázalost v něm nenajdete. Interiér komunikuje úsporným, ale srozumitelným jazykem. Nesází na prvoplánový efekt ani zbytečná de-

korativní gesta. Stojí na minimalismu, čistotě prostoru, precizně zpracovaných detailech a kvalitních materiálech. Právě ty určují jeho charakter i atmosféru. Vyniká otevřeným půdorysem, vysokými stropy a především okny na plnou výšku stěn. To je v této lokalitě unikátní řešení, které nabízí nejen maximum denního světla, ale i výhledy, jež vtáhnou do každodenních příběhů pražských ulic.

„Interiér je nadčasový. Věřím, že bude fungovat i za deset let. Nejde o to, kolik stojí konkrétní kus nábytku. Důležité jsou proporce a detaily. Třeba dveře na plnou výšku udělají v bytě obrovský rozdíl. Nebo skříň, kde vynikne jediné madlo – bez zbytečných prolisů a okázalých truhlářských prvků. Nechtěli jsme jít cestou efektního stylu à la Amerika. Cílem bylo vytvořit prostor, který je klidný a příjemný,“ říká autor návrhu Lukáš Třešňák, designér ze společnosti Vimislicki.

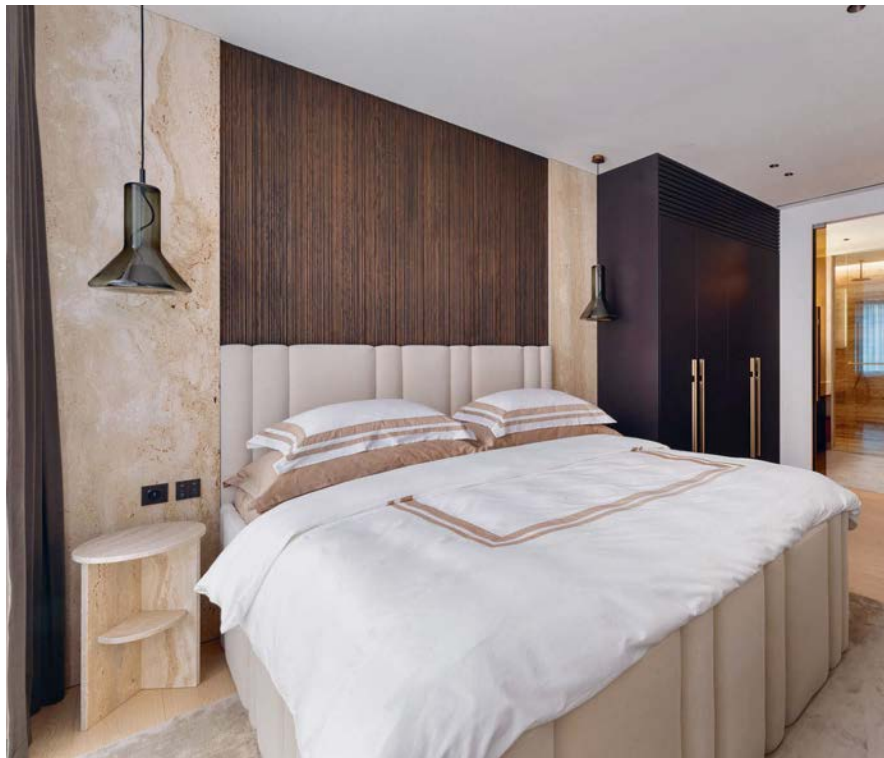
Hlavní prostor o rozloze téměř 50 metrů čtverečních spojuje kuchyň, jídelní kout a obývací část do jednoho plynulého celku. „Nešlo nám o maximalizaci úložných prostor, ale o kvalitu a atmosféru samotné obytné zóny. Byt je totiž určen lidem, kteří v Praze tráví dvě až tři noci v týdnu – nechtějí hotel, ale vlastní zázemí. Prostor je navržen tak, aby si sem mohli přinést své doplňky nebo sbírky umění. I stěny proto počítají s místem pro obrazy,“ říká designér.

Interiér byl zároveň navržen s ohledem na to, že majitel plánuje byt dlouhodobě pronajmát prémiové klientele, která ho nebude využívat k trvalému bydlení. I tomu odpovídá jeho vybavení. Namísto velkého kávovaru, který bývá v luxusních kuchyních běžný, tak dostala v tomto bytě přednost velkorysá vinotéka.

Volně stojící nábytek byl vybírán s důrazem na materiálovou střídmost a dlouhodobou funkčnost. Jídelní stůl, židle i sedací souprava pocházejí od předních prémiových značek. Veškerý vestavěný nábytek a atypické prvky pak vznikly na míru v dílnách společnosti Vimislicki.

Na travertin v rukavičkách, ale v osmi lidech

Dominantou interiéru je kuchyňský ostrůvek z masivního travertinu, tvarovaný do elegantního oblouku a zdobený jemným drážkováním vytvořeným technologií řezání vodním paprskem. Ta umožňuje maximální přesnost i při práci s křehkým přírodním kamenem. Právě výroba ostrůvku patřila k nejnáročnějším částem celé realizace a vyžádala si precizní přípravu i úzkou spolupráci s kameníky. „Každý detail jsme museli vyřešit předem – od tvaru oblouku přes drážkování až po samotnou montáž. Pracovalo se na milimetry, aby vše přesně navazovalo i na truhlářskou výrobu pod deskou. Travertin je navíc velmi pórovitý a křehký, takže se s ním muselo zacházet opravdu v rukavičkách,“ vysvětluje výrobní ředitel společnosti Stanislav Zbranek.

VIMISLICKI

- Česká společnost z Uherského Hradiště založená v roce 2019 manželi Jakubem a Dajanou Vymyslickými.
- Sídlo a showroom má společnost v centru Prahy.
- Začínali s výrobou unikátních výtahů na míru. Mezi jejich nejznámější realizace patří například celoskleněný panoramatický výtah s žulovou podlahou a stropem nebo kabina s podsvícenou stěnou z velkého přírodního rubinového granátu.
- Firmě se podařilo realizovat už stovky atypických výtahů. Jejich zákazníci přitom nejsou jen v Česku, ale i za hranicemi – například v Dubaji.
- Dnes se kromě výtahů specializují také na kompletní realizaci hliníkových oken nebo luxusních interiérů na míru. Pod jednou značkou tak propojují návrh, technické řešení, vlastní výrobu i instalaci.
- Charakteristické je pro společnost propojení moderních technologií s prémiovými materiály a precizním řemeslným zpracováním detailů.
- Na svých projektech úzce spolupracují s renomovanými architekty a designéry.

Lukáš Třešňák, designér

- Devět let působil v developerské společnosti Kapraina, kde pracoval jako hlavní designér a projektový manažer na velkých rezidenčních i soukromých projektech.
- K jeho nejvýznamnějším realizacím patří luxusní byt Maison Ořechovka v Praze, jehož interiér byl nominován v soutěži Interiér roku 2024 v kategorii soukromá novostavba.
- Před kariérou v interiérovém designu byl profesionálním fotbalistou. Působil například v klubech AC Sparta Praha nebo FK Jablonec.

Travertin z Itálie se stal klíčovým materiálem celého interiéru a objevuje se napříč všemi místnostmi. Navazuje tak na architekturu domu, jehož fasádu pokrývají velkoformátové travertinové desky s výrazným fládrováním.

Tento přírodní kámen se v interiéru uplatňuje i na pracovním stole s drážkovanou kamennou nohou, v architektonických detailech i obkladech. „Polovina obkladu v ložnici váží okolo dvou set kilogramů. Museli jsme ho sem nosit po schodech v osmi lidech,“ popisuje Zbranek instalaci. Tu přitom firma kompletně zvládla za pouhé dva měsíce. „Byly tam ale i noční směny, někdy pracovalo najednou až patnáct lidí různých profesí. Jelo se opravdu na plný plyn,“ dodává Třešňák.

Realizace však není v dialogu pouze s architekturou domu. Odkazuje i na genius loci samotné lokality. Dekorativní lišty na stěnách představují jemnou připomínku staré Prahy. V designu

Interiér odkazuje na genius loci samotné lokality. Dekorativní lišty na stěnách například představují jemnou připomínku staré Prahy. V designu luxusních italských 3D tapet se pak odráží symbolika pražských mostů.

luxusních italských 3D tapet se pak odráží symbolika pražských mostů.

Ani barevná paleta nekřičí o pozornost a drží se zemitých tónů – od světlé dřevěné podlahy přes tmavě hnědý nábytek až po čalouněné detaily v ložnicích. Celým bytem se pak táhne linie pečlivě sladěných prvků s mosazným finišem. „Chtěli jsme, aby se tu co nejméně objevoval chrom. Ve fabrice u české značky Brokis, která nám dodávala osvětlení nad jídelní stůl, nám na přání světla rozmontovali a vnitřní části i rozety jsme nechali nastříkat do mosazného odstínu. Podobně jsme s výrobcem jídelního stolu řešili spojovací motýlky a podnož, aby barevně navazovaly na úchytky a baterie,“ vysvětluje Třešňák.

U komod obložených dýhou z italského dřeva s výraznou strukturou se projevuje řemeslná preciznost. Každý spoj se dělá na pokos, tedy pod úhlem 45 stupňů, takže nejsou vidět žádné spáry.

Nábytkářská manikúra

Kde se ale charakteristická řemeslná preciznost společnosti Vimislicki projevuje nejvíce? Především v detailech soliterních kusů nábytku, například komod obložených dýhou z italského dřeva s výraznou strukturou. „Každý spoj děláme na pokos, tedy pod úhlem 45 stupňů, aby na sebe plochy plynule navazovaly a nebyly vidět žádné spoje ani spáry. Po každém řezu následuje ruční dočištění pilníkem – jako když si pilujete nehty. Všechno musí perfektně lícovat a být příjemné na dotek. Jde o dílenské zpracování, které na první pohled člověku přijde zcela samozřejmé, ale právě v tom spočívá naše největší řemeslné umění. Nejde nám o wow efekt na oko, ale o věci, které vydrží a budou dobře fungovat i po letech,“ popisuje Vymyslický.

Sky Dream Hřebenky

Každodenní komfort bydlení navíc zvyšují moderní technologie. Jejich srdcem je systém chytré domácnosti Control4. Ten umožňuje intuitivní ovládání celého bytu a proměnu atmosféry prostoru pomocí přednastavených scén jediným dotykem. „Na tlačítko tady máme třeba ‚Movie Time‘ nebo ‚Party Time‘, jež automaticky upraví osvětlení, zatáhnou závěsy nebo nastaví požadované stínění. Systém navíc umožňuje vzdálenou správu, takže specialista, který s námi dlouhodobě spolupracuje, může kdykoliv na dálku přes počítač nastavit a zaregistrovat další scény podle přání klienta,“ říká Třešňák.

Samozřejmým standardem bytu je podlahové vytápění i integrovaný systém ozvučení. Technologickou zajímavostí je pak chytrá kuchyňská baterie, která dokáže připravit vodu v několika úrovních syčení i teploty.

Protože se dům nachází v městské památkové zóně, bylo nutné sladit vysoké nároky na komfort a energetickou úspornost s požadavky památkářů i hygienickými normami. Budova má proto zateplenou fasádu i okna s trojskly, viditelné solární panely nebo jiné obnovitelné zdroje ale nebylo možné použít, aby nenarušovaly historický ráz domu. „Větrání s rekuperací je integrované v liniích pod stropem. Kvůli regulacím tady ale nemohla být použita klasická klimatizace se splitovými jednotkami. Byt se proto chladí vodním systémem, který je schovaný za mřížkami v jednotlivých místnostech. Abychom ale dosáhli potřebného výkonu i během horkých dnů, museli jsme ho doplnit ještě o nástěnnou jednotku. Není sice úplně nenápadná, ale jinak to nešlo,“ vysvětluje designér.

Autorský interiér zvyšuje hodnotu investice

V Pařížské vznikl byt, který naplňuje představu investora o klidném, nadčasovém a funkčním prostoru s minimem okázalosti a maximálním důrazem na kvalitu detailu. „Výhodou bylo, že návrh i realizace vznikaly pod jednou značkou. Od začátku jsme věděli, jaké technické limity a možnosti máme, a mohli jsme projekt připravit tak, aby byl realizovatelný přesně ve stejné podobě, v jaké jsme ho navrhli,“ říká Vymyslický.

Promyšlený autorský interiér navíc zvyšuje nejen komfort bydlení, ale i prestiž a investiční hodnotu celé nemovitosti. To potvrzuje i vývoj ceny bytu. „Z pohledu celkové investice se projekt od nákupu během jediného roku zhodnotil zhruba o třicet procent. A co se týká zájmu v prémiovém segmentu: při neveřejné nabídce se během čtrnácti dní objevili čtyři zájemci o pronájem. První si prostor vzal prakticky okamžitě, jen na základě prohlídky v hrubé stavbě a vizualizací,“ popisuje Třešňák. Když byl byt následně informativně nabídnut k prodeji na neveřejném trhu, navýšení ceny o třicet procent se potvrdilo – nabídka zaujala hned několik potenciálních kupců. „Všichni vědí, že jde o unikátní adresu,“ pokyvuje hlavou designér.

“

Byt je určen lidem, kteří v Praze tráví dvě až tři noci v týdnu – nechtějí hotel, ale vlastní zázemí. Prostor je navržen tak, aby si sem mohli přinést své doplňky nebo sbírky umění.

Zájem o rezidenční projekty hlavně v Praze roste, proto se developeri mohou naplno věnovat i přidáné hodnotě bydlení. V posledních letech se tak v hlavním městě objevuje stále více projektů, které kladou důraz nejen na komfort žití, ale i na architektonickou kvalitu a propojení s okolním prostředím. Jedním z nich je i projekt Sky Dream Hřebenky, který nabízí osobitý přístup k městskému bydlení v klidnější části metropole.

Čtyři unikátní bytové jednotky – Aero, Aqua, Ignis a Terra – vznikly jako nadčasová díla na pomezí architektury a umění, vsazená do zeleně nad hlavním městem. Každý byt je svébytným světem s vlastní atmosférou, precizně promyšleným půdorysem a materiály nejvyšší kvality, od mramoru po pohledový beton.

Projekt zaujímá privilegovanou polohu na Hřebenkách s panoramatickým výhledem na Prahu, který mění charakter v každé denní i noční hodině. Rozlehlé terasy, předzahrádky a zahrady propojují interiér s otevřenou krajinou a nabízejí vzácnou kombinaci městské dostupnosti a přírodního soukromí. Sky Dream Hřebenky je místem, kde si splníte svůj sen o výjimečném bydlení.

Než kopnete do země. Jak přemýšlet o stavbě domu

Jak promyslet umístění, velikost, vzhled, tvar a orientaci domu, aby dobře sloužil desítky let? Plánování stavby rodinného bydlení je náročný proces a i malé detaily mohou rozhodnout o budoucím komfortu. Promyšlená příprava rodině ušetří možné kompromisy a drahé chyby.

Budu pracovat z domova a trávit v domě většinu času. Nebo mám náročné zaměstnání, domů přijíždím pozdě večer a ve zbývajícím čase chci strávit co nejvíce chvil s rodinou. Můžete si vybrat stavbu z katalogu a pak jen přemýšlet nad tím, jak ji správně umístit na pozemek, ale to hlavní, co byste měli řešit, je, jak budete se svojí rodinou chtít žít. „Lidé často přicházejí s představou konkrétních místností, které někde viděli. Přitom by měli nejdříve promyslet samotný způsob užívání domu,“ říká Michal Šourek z katedry architektury Fakulty stavební ČVUT v Praze.

Mnoho lidí si pořizuje dům, když jim začne být byt těsný. Tou hlavní motivací bývá touha po větším soukromí – po prostoru, kde se každý může zavřít do svého pokoje a mít klid. Jenže si často neuvědomí, že právě tím mohou přijít o něco podstatného, co drží rodinu pohromadě. Je totiž velký rozdíl, jestli bude dům jen místem na přespávání, nebo v něm budete trávit většinu času.

V druhém případě budete potřebovat větší a flexibilnější prostor. A někdy to znamená i úplně jiné typy místností. „Například obývací pokoj. V určitém režimu je ideální, když je oddělený od kuchyně a jídelny. V jiném je naopak lepší, když jsou všechny tři místnosti v jednom propojeném prostoru. Tak, aby se členové domácnosti navzájem nerušili, ale zároveň aby prostor

umožňoval kontakt mezi nimi navzájem,“ vysvětluje Šourek.

Největším oříškem z hlediska umístění a velikosti podle něj bývá dětský pokoj. Děti ho totiž využívají jako ložnici, pracovnu, obývací pokoj a herní místnost v jednom. „Jedná se o jeden z případů, kdy je prostoru objektivně potřeba spíš víc než méně. U dětských pokojů se totiž dost často šetří a to není dobře,“ říká Michal Šourek.

Jednopodlažní dům se sklepem? Není to tak jednoduché

Hned na začátku si ujasněte, jaký rozpočet chcete do stavby investovat. Volba typu domu by měla vždy vycházet z konkrétního pozemku, rozpočtu a způsobu života. Dopředu si také ujasněte, jak by měl být dům velký, aby se vám nakonec nestalo, že do některých jeho částí měsíce ani nezajdete. Velikost se navíc logicky odrazí na nákladech.

„Jednopodlažní domy jsou komfortní z hlediska užívání, ale mají větší zastavěnou plochu a tím i vyšší nároky na základy a větší tepelné ztráty. Patrové domy jsou naopak kompaktnější, a tedy efektivnější z hlediska využití pozemku i energetiky – díky menší zastavěné ploše šetří na základech a střeše, zároveň jsou ale konstrukčně složitější, takže výsledná cena vždy závisí na konkrétním návrhu,“ vysvětluje Lukáš Lízal, stavbyvedoucí ze stavební firmy Střechy-Izolace Holub.

“

Patrové domy díky menší zastavěné ploše šetří na základech a střeše. Zároveň jsou ale konstrukčně složitější, takže výsledná cena vždy závisí na konkrétním návrhu.

Ne každý dům také potřebuje sklep. V praxi se opakovaně ukazuje, že dávají smysl především ve svahu nebo tam, kde pomáhají řešit terén. „V ostatních případech jde spíše o komfortní doplněk, který ale výrazně navyšuje náklady a zároveň zvyšuje riziko problémů s vlhkostí a vodou,“ varuje Lízal.

Další věcí, nad čím je třeba chvíli přemýšlet, je atypický půdorys. Ten může být architektonicky atraktivní, ale z technického pohledu téměř vždy znamená vyšší cenu, složitější realizaci a větší

Při budování domu ve svahu do hry vstupuje tlak zeminy na konstrukci, složitější proudění vody nejen po povrchu, ale i v podloží a celková stabilita terénu.

nároky na údržbu. „Velkou roli hraje samotný tvar domu. Čím je dům kompaktnější a jednodušší, tím má menší tepelné ztráty a zároveň nižší náklady na realizaci. Složitější půdorysy, výklenky nebo členité střechy naopak znamenají nejen vyšší pořizovací cenu, ale i větší riziko chyb při stavbě a vyšší náklady na provoz v dlouhodobém horizontu,“ vysvětluje stavbyvedoucí.

Z dlouhodobého pohledu přitom o kvalitě a ceně stavby nerozhodují viditelné prvky, ale právě ty skryté jako podloží, voda, orientace nebo tvar domu. „Právě s těmito faktory se na stavbách nejčastěji setkávám jako s těmi, které byly na začátku podceněné a později výrazně ovlivnily náklady i fungování domu,“ uvádí Lukáš Lízal.

Rovinu musí dotvořit rodina

Pokud je pozemek členitý, počítejte s náklady na jeho srovnání. Stavět na rovině je totiž úplně jiná disciplína než budovat dům ve svahu. Rozdíl mezi rovinou a svahem je zásadní a v praxi se často projeví víc, než investoři očekávají. „Na rovině je zatížení konstrukce rovnoměrné a práce s vodou výrazně jednodušší. U svahu se ale situace mění. Do hry vstupuje tlak zeminy na konstrukci, složitější proudění vody nejen po povrchu, ale i v podloží a celková stabilita terénu,“ vypočítává Lízal.

Rozdíl v nákladech na spodní stavbu se podle něj pohybuje mezi 20 a 50 procenty, u složitějších pozemků může být i vyšší. Svah ale nemusí být jen nevýhodou. „Při správném návrhu může částečně zapuštěný dům lépe pracovat s teplotou, mít nižší energetické ztráty a nabídnout i větší soukromí nebo zajímavější architektonické řešení,“ nabízí výhody stavbyvedoucí.

Zároveň ale neplatí, že by dům na rovině byl nuda. „Paradoxně ho postavit bývá často těžší, než si lidé myslí. Rovinatý pozemek vám totiž nic neodpustí a zároveň nic moc nenabídne zadarmo,“ říká architekt Dan Merta ze Studia MA. Když máte svah, výhled nebo přirozený terénní zlom, architektura na to může reagovat. Na rovině musíte charakter místa často dotvořit sami.

Inzerce

Jak poznat únik tepla a problémy s kondenzací

Pokud se vám zvyšují účty za vytápění, právě teď je čas jednat. Zima je pro střechu skutečnou zátěžovou zkouškou a často odhalí chyby, které zbytečně prodražují provoz domu. Střechou přitom může unikat až 40 % tepla a zároveň zde může docházet ke kondenzaci vlhkosti, která postupně snižuje účinnost izolace i životnost konstrukce.

„Pomoc zjistit příčinu může třeba termokamera, kterou si lze běžně půjčit za pár stovek na jeden den. Termovizní měření dokáže odhalit místa s největšími tepelnými úniky a upozornit na tepelné mosty nebo chybějící izolaci, a to i v případě, kdy není konstrukce střechy přímo přístupná,“ radí technický odborník Jakub Hemza z Aliance taškových střech.

Více na www.alitas.cz

„Za skutečné architektonické oříšky považuji hlavně složité parcely ve svahu, úzké městské pozemky, rohové parcely nebo místa s výraznými limity. Například když jsou na pozemku kvalitní vzrostlé stromy, které chcete nebo musíte zachovat. Každý takový pozemek si říká o úplně jiný přístup,“ uvádí Dan Merta.

Se svahem se dá pracovat velmi dobře, pokud ho neberete jako problém, ale jako něco, co vám přinese benefity pro návrh domu. „Často nás baví dům částečně zapustit do terénu, kde z pohledu od ulice působí menší, klidnější a přirozeněji sedí do okolí. Ze strany do zahrady se ale může otevřít velkými prosklenými plochami a plnohodnotně využít výhled i kontakt s krajinou,“ vysvětluje Merta.

Pozor však na to, že svah vypadá dobře na vizualizaci, ale běžný rodinný život má rád i kus roviny. Ve chvíli, kdy chcete na zahradě normálně fungovat, mít terasu, bazén, trávník pro děti nebo jen pohodlné posezení, příliš strmý terén může být komplikovanější zejména z hlediska stavebních nákladů. „Proto za ideální považuji spíše středně strmé svahy, kde dává převýšení domu smysl, ale současně je možné vytvořit kvalitní venkovní obytné plochy,“ doplňuje Merta.

Jíl, štěrkopísek, skála

Mezi nejzásadnější faktory, které rozhodují nejen o ceně stavby, ale i o tom, jak se bude dům chovat v čase, patří podloží. Ideální je únosné, stabilní a homogenní, typicky štěrkopísek nebo skalní podklad. Problém nastává u jílovitých půd, navážek nebo podmáčených pozemků. „Jíly mají specifickou vlastnost, mění objem podle vlhkosti. V praxi to znamená, že konstrukce není dlouhodobě stabilní a může docházet k trhlinám nebo nerovnoměrnému sedání. V takových případech je často nutné hlubší založení nebo použití pilot, což může zvýšit náklady na základy i na dvojnásobek až trojnásobek,“ varuje stavbyvedoucí Lízal.

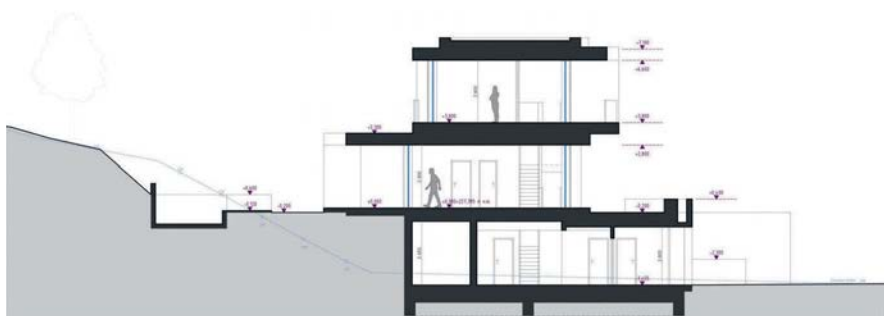
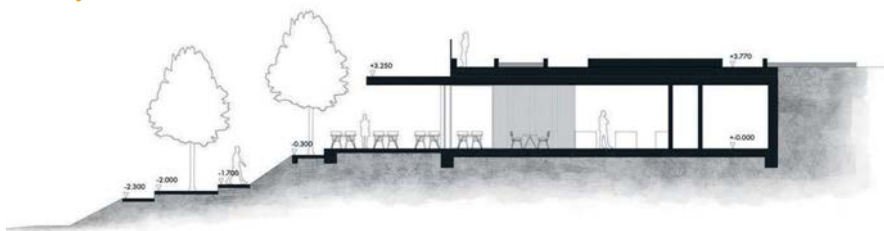
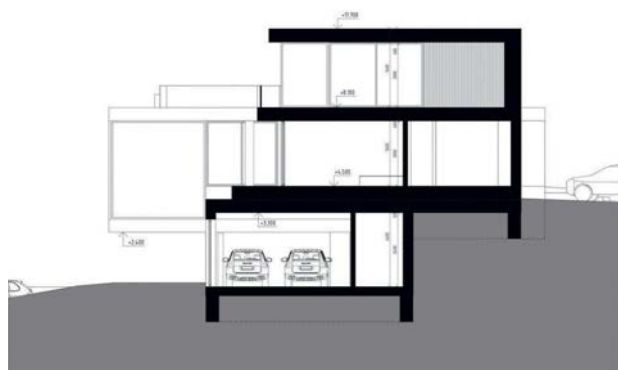
Za velké riziko také považuje nehomogenní podloží, jako je například kombinace původní zeminy a navážky. Stavba si totiž pak nesedá rovnoměrně, což je z hlediska statiky problematictější než samotné slabé podloží. „Nejnáročnější a zároveň nejdražší bývají situace, kdy se kombinuje slabé podloží s výskytem vody. V takovém případě se řeší nejen samotné založení stavby, ale zároveň i odvodnění a ochrana proti vlhkosti, což se velmi výrazně promítá do celkových nákladů,“ upozorňuje Lízal.

Spát se vám bude skvěle na východě

Když vyřešíte podloží, zamyslete se nad světovými stranami. Podle architekta Dana Mertý je totiž správné umístění domu na pozemku a práce se světovými stranami základem. Obytné místnosti, kuchyň, jídelna, obývací prostor a navazující terasa by měly ideálně směřovat na jih nebo jihozápad, protože tam je světlo i tepelný komfort. Je ale třeba myslet na přehřívání v létě, a tak ideálně instalovat předokenní žaluzie a v rámci designu domu uvažovat nad přesahy střechy nebo jiných konstrukcí.

Svah nemusí být jen nevýhodou. „Při správném návrhu může částečně zapuštěný dům lépe pracovat s teplotou, mít nižší energetické ztráty a nabídnout i větší soukromí nebo zajímavější architektonické řešení,“ vysvětluje Lukáš Lízal ze stavební firmy Střežylzolace Holub.

A jak s dalšími místnostmi? „Ložnice často dobře fungují na východ, kde je ráno příjemné světlo a odpoledne klidnější režim. Na sever dává smysl orientovat technické zázemí, koupelny nebo garáž,“ dodává Merta.

Chyby, které se opakují

V praxi je časté podcenění věcí, které nejsou na první pohled viditelné, ale mají zásadní vliv na fungování domu. Typickým příkladem je voda na pozemku, její dopady se často projeví až po dokončení stavby, kdy už je řešení složitější a výrazně dražší. Stejně tak špatné výškové osazení domu může způsobit, že se voda začne hromadit u základů místo toho, aby přirozeně odtékala. „Častým problémem je i nedostatečná příprava na radon nebo podcenění únosnosti podloží pod zpevněnými plochami, například příjezdovou cestou, která se pak postupně propadá. Typické pro tyto situace je, že se neprojeví hned, ale až s odstupem času a jejich řešení pak bývá násobně nákladnější, než kdyby se zohlednily už ve fázi návrhu,“ zdůrazňuje Lízal.

Některým chybám lze předejít. Architekt Merta doporučuje jít se na pozemek, který chceme koupit, opakovaně podívat, a to v různých časech. Jinak se totiž místo chová ráno, jinak večer, v zimě, v létě. Člověk si velmi snadno zamiluje první dojem, ale až další návštěva ukáže, kde je skutečné světlo, odkud přichází stín, kde je ruch a kde naopak klid.

„Před koupí bych vždy důkladně prověřil územní plán a všechny regulace. Co je tam možné postavit, jaká je zastavitelnost, výšková hladina, tvar střechy, odstupy, napojení na infrastrukturu. To jsou naprosto zásadní věci, které mají přímý dopad na výsledný návrh. Někdy stačí jediný regulativ a celé zadání se musí překreslit,“ říká Merta.

Nejčastější chyba je podle něj to, že se lidé zamilují do výhledu a přestanou řešit orientaci. Krásný výhled ale nestačí, pokud máte hlavní obytné místnosti otočené na sever a dům bude většinu roku bez slunce.

Připravte se na příjezd elektrovozu nebo oddělení části domu

Při návrhu domu se vyplatí přemýšlet i o jeho budoucím provozu. V praxi se často ukazuje, že to, co se na začátku zdá jako detail, má v budoucnu velký dopad na komfort i náklady. Kromě kvalitního zateplení a řízeného větrání je proto dobré počítat i s přípravou na technologie, jako je fotovoltaika, bateriová úložiště nebo nabíjení elektromobilů.

„Stejně důležitá je práce s dešťovou vodou a celková připravenost domu na změny v užívání. Osvědčuje se navrhovat dům tak, aby bylo možné bez zásadních zásahů upravit dispozici. Změnit funkci místností, doplnit koupelnu nebo oddělit část domu na samostatnou jednotku. To souvisí s promyšleným umístěním nosných konstrukcí, rozvodů a instalačních jader. Zkušenost z praxe je taková, že ve fázi projektu jde o relativně nenákladné úpravy, ale pokud se řeší dodatečně, bývají technicky složitá a výrazně dražší,“ říká Lízal.

Častým problémem je nedostatečná příprava na radon nebo podcenění únosnosti podloží pod příjezdovou cestou, která se pak postupně propadá. Typické je, že se neprojeví hned, ale až s odstupem času, řešení pak bývá nákladné.

SLOUPEK

Ing. Petr Tureček
produktový manažer
společnosti Satjam

Jak připravit stavbu domu na lehkou střechu

Již během projekční fáze je třeba rozhodnout o střešním systému a typu krytiny. Tato volba totiž zásadně ovlivní sklon střechy, konstrukci krovu i statické nároky. Ideálně je dobré zvolit i konkrétní model a výrobce. Pokud investor začne o krytině přemýšlet až během hrubé stavby, může narazit na zbytečná omezení a nezbyvá než hledat ústupky v provedení nebo se smířit s vícenáklady.

Lehké krytiny z oceli či hliníku přitom můžou poskytnout projektantům i investořům větší flexibilitu už od začátku. Díky nízké hmotnosti méně zatěžují krov a umožňují zjednodušit projekt a optimalizovat náklady na konstrukci, aniž by se muselo ubírat z uživatelského komfortu. Zároveň to umožňuje vytvářet krytiny velkých rozměrů, které se přesto snadno transportují a k manipulaci nevyžadují žádnou speciální těžkou techniku. Dobrá tvárnost a vysoká odolnost materiálu pak dává prostor nejrozumnějšímu estetickému pojetí. Trendem jsou dnes minimalistické rovné plochy falcovaných krytin, ale možností jsou i tradiční tvary tašek, šindelů či břidlice.

K dalším důležitým rozhodovacím faktorům může patřit i rychlost a jednoduchost montáže. U méně členitých střech lze celou pokládku zvládnout i do týdne od doručení materiálu na stavbu. Úspora práce může hrát významnou roli jak z pohledu celkových nákladů na stavbu, tak i z hlediska rychlosti jejího dokončení. V dnešní době, kdy je na stavebním trhu nedostatek kvalifikovaných řemeslníků, může prefabrikace materiálu a jednoduchá pokládka výstavbu významně zefektivnit.

Zároveň je vhodné už v projektu myslet na detaily, jako jsou prostupy, odvětrání nebo například fotovoltaika. Moderní lehké střechy jsou na tyto technologie dobře připravené a umožňují jejich snadnou integraci bez složitých zásahů. Spolehlivého výrobce poznáte i podle toho, že nedělá pouze krytinu, ale dokáže dodat celý střešní systém se všemi komponenty v jednotné kvalitě.

EGOĚ
Ideas Make Products

Zastavěná plocha 28,5 m²
 Konstrukce CLT panely, tepelná izolace 120–240 mm
 Energetická náročnost vytápění, větrání a osvětlení v energetické třídě A
 Doba stavby osazení Ulity na připraveném pozemku trvá 3 dny
 Provedení plochá nebo sedlová střecha
 Doplnky terasy, pergoly a outdoor nábytek Egoë

Bydlení v Ulitě

Minimalismus postavený na detailech

Kolik metrů stačí pro plnohodnotné, úsporné a pohodlné bydlení? Odpověď nabízí Ulita. Na kompaktní ploše propojuje vše, co vytváří skutečný komfort – promyšlené technologie, dostatek úložných prostor i otevřený výhled do okolí. To vše v příjemné atmosféře dřeva. Pohodlí bez zbytečných starostí a vysokých nákladů pro celou rodinu.

LUXLINE®

Bud'te jedineční

BRÁNY A BRANKY | PERGOLY | PLOTY - DESIGNOVÉ, TYČKOVÉ, PLAŇKOVÉ, OKENICOVÉ, TAHOKOV

LUXUSNÍ LINIE PRO VÁŠ DŮM

Bezúdržbové hliníkové brány, ploty a pergoly české výroby

Mnoho barevných provedení

INFO@LUXLINE.CZ | +420 601 580 713

www.luxline.cz

ČESKÁ
VÝROBA

DLOUHÁ
ŽIVOTNOST

BEZÚDRŽBOVÉ
ŘEŠENÍ

REALIZACE
V RÁMCI CELÉ ČR

ZÁRUČNÍ
I POZÁRUČNÍ SERVIS

ZÁRUKA
10 LET

Vezměte si dalekohled. Nastal čas na kontrolu střechy po zimě

Pro střechu je největším zátěžovým testem zima. Sníh, zamrzání a silný vítr ji mohou poškodit. Nepodceňujte proto jarní kontrolu, může odhalit problémy, které nejsou na první pohled vidět.

Pravidelnou údržbu potřebuje i nová střecha. Běžnou kontrolu a vyčištění okapů zvládne téměř každý majitel rodinného domu. Na čištění krytiny je lepší zavolat odborníka.

Jarní kontrola střechy je důležitou součástí údržby každé stavby. Ať už jde o rodinný dům, chalupu, kůlnu nebo garáž. Ušetřit může hodně peněz a starostí. Lze tak také zabránit haváriím a prodloužit životnost celé střešní konstrukce.

Kombinace mrazu, sněhu, větru a střídání teplot dokáže během zimních měsíců způsobit na střeších škody. Na první pohled nemusí být viditelné, mikrotrhliny se mohou projevit až později, v podobě zatékání, degradace izolací nebo poškození krovu.

„Po zimě bych doporučil vzít dalekohled a ze zahrady si střechu pořádně prohlédnout. Hledejte zejména prasklé tašky. Sníh, mráz a opakované výkyvy teplot dokážou rozšířit trhliny, které ještě na podzim nebyly viditelné,“ radí Robert Perbecký, jednatel a hlavní technik společnosti Domerino, která se specializuje na čištění a nátěry střech.

Kontrola ze země může odhalit poškozené, chybějící nebo posunuté tašky, nerovnosti na střeše, poškozené hřebenáče, uvolněné oplechování komínů či střešních oken nebo deformované okapy. Detailní kontrolu zblízka ale nenahradí.

I malá prasklina může způsobit velký problém

Jaro je ideální pro čištění střechy, a to včetně okapů. Zima totiž dokáže okapový systém výrazně poškodit. Ledové nánosy mohou způsobit vytržení háků, deformaci žlabů, praskliny ve spojích nebo ucpání svodů.

Pokud střechu pokrývají mechy a další nečistoty, nejenže střešní krytina stárne rychleji, ale může to vést až k zatékání. Mech totiž dokáže tašky i nadzvednout. „Zkontrolujte také podkrovní, zda už k zatékání náhodou nedochází. Často se vlhkost objeví kolem oplechování, komína nebo střešních oken,“ říká Robert Perbecký.

V zimním období čelí střešní pláště především mechanickému namáhání. Největší riziko představuje cyklické zamrzání a tání vody v pórech a mikrotrhlinách materiálu. „U poréznych materiálů s nekvalitní povrchovou úpravou, jako jsou pálená nebo betonová taška, vede tento proces v některých případech k degradaci povrchu. U plechových krytin dochází vlivem výrazné tepelné dilatace k namáhání kotvicích prvků a možné ztrátě těsnosti v místech spojů. U asfaltových šindelů při extrémním větru a nekvalitním ukotvení může dojít k uvolnění šindelů,“ varuje Petr Kacálek, autorizovaný inženýr, pro-

“

Hledejte zejména prasklé tašky. Sníh, mráz a opakované výkyvy teplot dokážou rozšířit trhliny, které ještě na podzim nebyly viditelné.

Inzerce

Řešení pro vaše stavby

Moderní software pro efektivní řízení stavebních projektů

AspeEsticon

- TVORBA A OCEŇENÍ ROZPOČTŮ
- ZMĚNY BĚHEM VÝSTAVBY
- ČERPÁNÍ A ZJIŠŤOVACÍ PROTOKOLY
- FAKTURACE

AspeHub

- SPRÁVA DOKUMENTŮ
- WORKFLOW
- PROHLÍŽENÍ 3D MODELŮ
- PŘIPOMÍNKOVÁ ŘÍZENÍ

AspeDrive

- OFFLINE PRÁCE S DOKUMENTY
- SYNCHRONIZACE DOKUMENTŮ
- PRÁCE V NATIVNÍM FORMÁTU
- REZERVOVÁNÍ DOKUMENTŮ

Chcete mít své stavby pod kontrolou?

www.aspe.cz

+420 777 485 501
info@aspe.cz

jektant pozemních staveb z Fakulty stavební VUT v Brně.

V zimě dostávají střechy zabrat hlavně v místech, kde se setkávají různé roviny, složité tvary a details, jako jsou úžlabí, nároží, prostupy, atiky a vtoky. Právě tam se totiž hromadí sníh, led a voda, a tím pádem vzniká i největší riziko, že se objeví netěsnosti nebo jiné problémy.

„U šikmých střech představují kritická místa zejména úžlabí, okapní hrany a prostupy, jako jsou komínová tělesa nebo odvětrání kanalizace. U těch plochých jsou nejrizikovějšími místy details vtoků a prostupů,“ říká Petr Kacálek.

Lokální narušení hydroizolační vrstvy nebo netěsné details mohou spustit postupnou degradaci celé střechy. „Primárním rizikem je zatečení vody do střešního pláště, kdy již minimální zvýšení vlhkosti v tepelněizolační vrstvě vede k propadu jejího tepelného odporu a vzniku tepelných mostů, což následně podmiňuje rozvoj plísní v interiéru,“ vysvětluje Kacálek. U dřevěných konstrukcí pak skryté zatékání vede k nekontrolovatelnému nárůstu vlhkosti dřeva a tím ke vzniku ideálních podmínek pro biologickou degradaci způsobenou dřevokaznými houbami a hnilobou.

Nová střecha údržbu nepotřebuje. Omyl

Střecha je každý den vystavena mnoha různorodým vlivům a její odolnost vůči nim závisí na kvalitě zpracování nejen krytiny, ale celé-

Střecha po odborném vyčištění bez chemie. Profesionální stroj má průtok přes dvacet litrů za minutu a pracuje s horkou vodou. Pozor ale na čištění střechy s domácí wapkou. Laikovi se může stát, že střechu nenávratně poškodí.

ho střešního pláště. Nenechte se uchlácholit tím, že máte novou střechu a ta žádnou údržbu nepotřebuje. Nové materiály sice mohou mít dlouhou životnost a jejich výrobci mohou tvrdit, že vydrží desetiletí, i tak je ale důležitá včasná prevence. „Hodně záleží na kvalitě povrchové úpravy. U levnějších krytin se vyplatí ošetřit impregnační i nové střechy,“ potvrzuje Robert Perbecký.

Údržba starších střech je samozřejmě náročnější, krytina je více porézní, a tak vsakuje vodu. To je problém nejen kvůli mrazům, ale také kvůli biologickému znečištění. Vlhká střecha představuje ideální prostředí pro růst mechů a lišejníků.

Při práci na starší střeše je obzvláště důležité po krytině nechodit, protože je křehká a náchylná na praskání. „Prasklé tašky je nutné vyměnit. Do budoucna lze trhlinám předcházet pomocí kvalitní impregnace, která brání vsakování vody,“ radí Perbecký.

Každý typ krytiny má svá specifika. U pálených tašek je důležité zkontrolovat praskliny, odlomené rohy, posunuté kusy nebo místa, kde taška nesedí správně. U plechových střech hledejte známky koroze, uvolněné šrouby nebo netěsnosti ve spojích.

Každá krytina vyžaduje jiný přístup, a to nejen v závislosti na materiálu a sklonu, ale i na stáří a stavu střechy. Neexistuje jeden univerzální postup. „My provádíme čištění střech tlakovou vodou a vždy volíme individuálně tlak a teplotu

vody, ale také trysku a průtok," vysvětluje Robert Perbecký.

Čištění u eternitových střech ale odmítá. „Tam hrozí uvolňování nebezpečných azbestových vláken do okolí. Většina eternitových střech v Česku je starší 30 let a to už je za hranici životnosti, čištění už není bezpečné," uvádí. Problematické jsou podle něj také střechy s posypem, v Česku velmi oblíbené alpské tašky. „Posyp se při čištění omyje a zaneřádí celou zahradu. Tomu je nutné čištění přizpůsobit," říká.

Okapy kontrolujte každý rok, střechu nemusíte

Střechu se doporučuje čistit v průměru jednou za tři až sedm let, v závislosti na okolních podmínkách a materiálu. Okapy a kouty střechy by se měly vizuálně kontrolovat a čistit každý rok. „Po extrémních klimatických jevech, jako je silný vítr, krupobití, námraza, sněhová kalamita nebo extrémní namáhání, se doporučuje provést mimořádnou kontrolu," říká Petr Kacálek.

Velkou roli v četnosti čištění hrají okolní podmínky. Pokud na střechu svítí slunce, okolo nejsou vzrostlé stromy, vodní plocha nebo rušná silnice, vydrží čistá i deset let. Ve stínu nebo u lesa se ale mechy mohou objevit během pár let. „Rozhoduje také to, jestli se po vyčištění na střechu aplikuje kvalitní impregnace, která brání vsakování vody a opětovnému znečištění. Dobré zkušenosti máme s nanotechnologickou impregnací, která má dlouhodobý účinek, navíc krytinu zpevňuje a prodlužuje její životnost," říká Robert Perbecký a dodává, že doporučuje střechu pravidelně kontrolovat a čištění provádět včas. „Čím dříve se mech odstraní, tím to bude jednodušší a levnější," zdůrazňuje.

Před instalací fotovoltaiky si střechu umyjte

V posledních letech vzrostl počet fotovoltaik na střechách rodinných domů, proto se také zvýšil zájem o jejich kontrolu. Sníh na panelech zpravidla dlouho nevydrží, zahřeje se a sjede. Samotným solárům tedy zima neškodí. „Zatím není

znám významný počet poškození panelů zimou v českých podmínkách," potvrzuje Jan Krčmář, výkonný ředitel Solární asociace. „V Rakousku se již desítky let testovaly panely přímo v Alpách, které jsou vysoce položené a v zimě přikryté sněhem. I v těchto extrémních podmínkách panely stále ještě produkovaly velice slušné množství elektřiny," zdůrazňuje.

Samozřejmostí by měl být úklid střechy před jejich instalací. „Fotovoltaika je téma, které nyní hodně řešíme. Lidé si nechávají instalovat solární panely a vůbec je nenapadne, že by předtím měli nechat vyčistit střechu. Přitom panely mají životnost kolem třiceti let, a jakmile jsou na střechě, už se pod ně nedá dostat," říká Robert Perbecký. Zároveň varuje: „Když se panely instalují na znečištěnou střechu, degradace krytiny nenápadně pokračuje – mech zadržuje vlhkost, kořínky tvoří trhliny, tašky se začnou drolit. A za pár let do střechy může zatékat." V tu chvíli se musí panely demontovat, opravit střechu a zase je namontovat zpátky. Vzniknou náklady v řádu desítek tisíc, kterým se dalo předejít jedním čištěním.

Běžnou kontrolou střechy a vyčištění okapů zvládne téměř každý majitel rodinného domu. „Ale na samotné čištění krytiny bych doporučil odborníka. Profesionální stroj má průtok přes dvacet litrů za minutu a pracuje s horkou vodou. Tomu domácí wapka nemůže konkurovat. Díky tomu můžeme čištění provádět zcela bez chemie, pouze vodou," říká Perbecký a dodává, že čištění dokážou přizpůsobit na míru každé střechy, protože se radí s výrobcí střech. „Laikovi se ale snadno může stát, že si při čištění wapkou střechu nenávratně poškodí," varuje.

Odrazuje také od používání modré skalice, která se řadí mezi nejoblíbenější chemické přípravky na odstranění mechu. „Je pravda, že skutečně funguje. Mechy zahubí bez větší námahy. Velmi málo se ale upozorňuje na její rizika. Modrá skalice obsahuje měď, která může poškodit klempířské prvky a způsobit galvanickou korozi. Navíc se měď usazuje v půdě a spodních vodách a ve větším množství tak představuje riziko pro zahradu kolem domu," vysvětluje Perbecký.

“

U šikmých střech představují kritická místa zejména úžlabí a komínová tělesa nebo odvětrání kanalizace. U těch plochých jsou nejrizikovějšími místy detaily vtoků a prostupů.

Inzerce

Kdy jste naposledy kontrolovali pojištění?

„Mít svoji nemovitost správně pojištěnou, by měla být samozřejmost," upozorňuje ředitel Centra likvidací Kooperativy Ondřej Poul. Přes to tomu tak často není.

Co hrozí majiteli domu, který je nedostatečně pojištěný, typicky je pojištěný na neodpovídající částku?

Zejména to, že v případě škody peníze od pojišťov-

ny nebudou na opravu či znovupořízení nemovitosti stačit. Naše zkušenosti z loňského podzimu, kdy povodně opět ničily domy, ukazují, že klienti pojištění smlouvy

neaktualizují, a nemají tak svůj majetek dostatečně chráněn.

Můžete uvést nějaký konkrétní příklad?

Řešili jsme škodu na rodinném domě, který byl pojištěn na hodnotu 6,5 milionu Kč, ale reálná pojistná částka měla být okolo 11 milionů Kč. Smlouva byla staršího data, v posledních dvou letech jsme klientovi nabídli úpravu smlouvy a indexaci, která by mu zajistila odpovídající navy-

šení pojistné částky. Klient si ale smlouvu neupravil, proto musel asi čtyřicet procent částky uhradit ze svého.

Zmínil jste indexaci, o co se jedná?

Automatická indexace zajišťuje úpravu pojistné částky nemovitosti a pojistného v závislosti na skutečném inflačním vývoji. Klient tak získá jistotu, že jeho majetek nebude ani v budoucnu podpojištěný.

DŘEVO plus[®] PROFI

DŘEVOPLASTOVÝ MATERIÁL NOVÉ GENERACE

Technologií koextruze má po celém svém obvodu nanesenou ochrannou vrstvu z vysoko-hustotního tvrzeného polymeru. Má veškeré výhody jako běžný dřevoplastový materiál. Vedle luxusního vzhledu je navíc ještě zdokonalený o vysokou tvrdost, odolnost proti znečištění a především stálobarevnost. Materiál je bezpečný i za mokra - neklouže a nevyžaduje impregnace.

TERASOVÉ DESKY

PLOTOVKY

FASÁDNÍ OBKLADY

WALNUT

TEAK

DAK

ANTIQUÉ

GREY

TERASY | PLOTY | FASÁDNÍ OBKLADY | OKOLÍ BAZÉNU | SCHODY | BALKONY A LODŽIE | ZIMNÍ ZAHRADY

Pro svoji extrémní odolnost a bezúdržbovost je vedle menších realizací vhodný také pro terasy restaurací, nákupní centra, veřejné prostory a všude tam, kde je podlaha vystavena intenzivnímu zatěžování.

- + STÁLOBAREVNOST
- + ODOLNOST PROTI ZNEČIŠTĚNÍ
- + EXTRÉMNÍ ŽIVOTNOST
- + BEZ TRÍSEK
- + BEZ ÚDRŽBY
- + NEPRASKÁ
- + ODOLNOST PROTI VODĚ
- + DOKONALÁ IMITACE DŘEVIN

Detail složení materiálu DŘEVO plus[®] PROFÍ UltraShield[®]

JÁDRO
(60% DŘEVO, 40% HDPE)

ODOLNÁ VRSTVA
(HDPE)

60% DŘEVO

40% HDPE

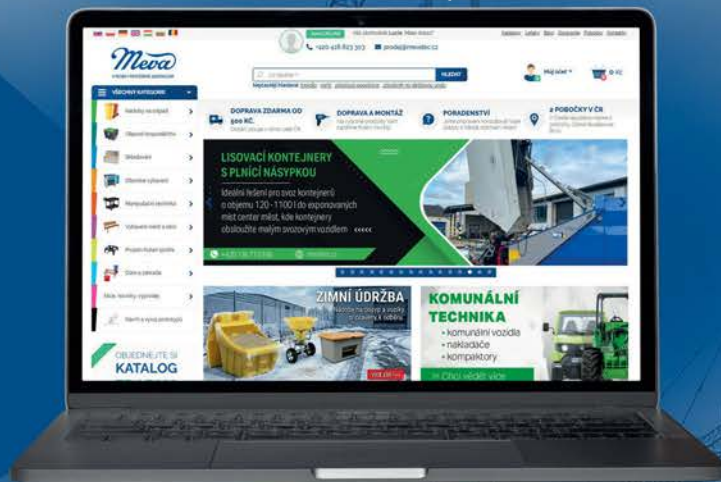
www.drevo-plus.cz info@drevo-plus.cz

PRODEJCI

Vybavení pro Vaši stavbu

jsme český výrobce a dodavatel výrobků pro hospodaření s odpady, nakládání s materiálem a propan-butanových spotřebičů

- velkoobjemové kontejnery
- výklopné kontejnery
- mobilní oplocení
- stacionární a mobilní čerpací stanice
- sudy a nádoby
- ohradové palety
- plynové teplogenerátory
- plynové hořáky
- a další...

www.mevatec.cz

Stacionární a mobilní
čerpací stanice

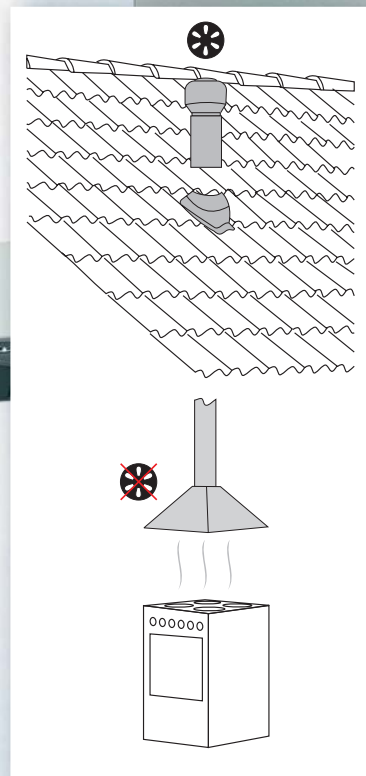
Velkoobjemové kontejnery

Sudy a nádoby

Výklopné kontejnery

VILPE®

Innovative and Easy

KUCHYNĚ S VENTILACÍ VILPE® JE OÁZOU KLIDU

Systém VILPE® TICHÁ KUCHYNĚ je založen na bezmotorovém kuchyňském odsavači par v kombinaci se střešním ventilátorem VILPE®

VILPE®

Innovative and Easy

PRAHA
T: +420 736 659 943
praha@kotevniotechnika.cz

ÚSTÍ NAD LABEM
T: +420 603 172 692
usti@kotevniotechnika.cz

PŘEŠOV
T: +421 910 614 014
presov@kotviacatechnika.sk

BRNO
T: +420 739 311 932
brno@kotevniotechnika.cz

ČESKÉ BUDĚJOVICE
T: +420 734 445 971
cb@kotevniotechnika.cz

BRATISLAVA
T: +421 911 614 014
bratislava@kotviacatechnika.sk

OSTRAVA
T: +420 739 028 666
ostrava@kotevniotechnika.cz

Všechny kontakty na
kotevniotechnika.cz/kontakt.

tichakuchyne.cz